

W W W . J U R I S T K O N T A K T . N O

JURIST

NR 3/2017 51. ÅRGANG

KONTAKT

Juridisk direktør i Forsvarsmateriell

Ansvar for milliardkontrakter

Fra forsvarer til krimforfatter // Kamp for fakultetet i Tromsø
Varsler byttet jobb // Påtaleanalysen levert justisministeren

Møt våre foredragsholdere

Juristenes Utdanningscenter tilbyr bredde og kvalitet til deg som ønsker bygge kompetanse. Dette er noen av våre foredragsholdere og kurs. Se mer på **jus.no**

THOMAS S. BRANDI

Advokat, Selmer

FAGFORUM I
COMPLIANCE

LIV GJØLSTAD

Tidligere høyesterettsdommer

FORVALTNINGSRETT OG STATS-
RETT: **HABIL ELLER INHABIL?**

SIGRID STOKSTAD

Forsker, NIBR

SENTRALE TEMAER I
KOMMUNALRETTE

Aktuelle kurs

ASYL- OG UTLENDINGSRETT

Det årlige kurset i asyl- og utlendingsrett **24. APR.**

COMPLIANCE

Fagforum i compliance **27. APR.–23. NOV.**

FORHANDLINGER

Forhandlingskurs på Harvard – workshop **26.–28. JUN.**

Forhandlingskurs på Harvard – advanced **29.–30. JUN.**

FORVALTNINGSRETT OG STATSRETT

Habil eller inhabil? **26. APR.**

Sentrale temaer i kommunalretten **11. MAI**

KONTRAKTSRETT

Grunnkurs i kontraktsrett **10.–11. MAI**

LEDELSE

Fagforum i ledelse **6. APR. – 31. AUG.**

MEKLING

Meklingsakademiet **1.–7. NOV.**

PERSONVERN

Personvern i praksis **10. MAI**

Ny personvernforordning **E-KURS**

REGELTEKNIKK

Praktisk regelteknikk **7.–8. JUN.**

Regelteknikk – gjennomføring av EU/EØS- **9. JUN.**

forordninger og direktiver

REGNSKAP OG ØKONOMI

Fordypningskurs i økonomi **4.–5. MAI**

STRAFF OG STRAFFEPROSESS

Barn i straffesaker **15. MAI**

Innhold

- 6 Påtaleanalysen
- 14 Siden sist
- 16 Kamp for fakultetet i Tromsø
- 20 Johan Woo Kvandal
- 22 Varsler i Fredrikstad
- 26 Kommunesammenslåing
- 28 Barnas Jurst
- 30 John Hart
- 34 Fylkesmannsembetene
- 38 Bygging i strandsonen
- 40 Pensjonistgruppen
- 41 Kristian Andenæs
- 42 Dommerrekruttering
- 44 Curt A. Lier mener
- 45 Jussbuss kommenterer
- 46 Arbeidslivet
- 48 Meninger
- 53 Din økonomi
- 54 Karriereråd
- 55 Stilling ledig
- 58 Nytt om navn

6

Påtaleanalysen

Tor Langbach har ledet utvalget som nå har levert Påtaleanalysen til justisministeren.

16

Kjemper

Dekan Trude Haugli sier kampen om fakultetet i Tromsø ikke er tapt.

20

Sjefsjurist

Johan Woo Kvandal forhandler militære milliardkontrakter i Forsvarsmateriell.

28

Menneskerettighetspris

Barnas Jurst er stolte vinnere av jusstudentenes menneskerettighetspris.

40

Pensjonistgruppe

Hege Haaland, Jon Fodstad og Randi Lise Rønnestad leder Juristforbundets pensjonistgruppe.

**Som et selvstendig fakultet kan vi påvirke rettssamfunnet
og være motvekt til Bergen og Oslo**

Trude Haugli, side 18

JURIST
FORBUNDET

Foto: gettyimages.no/Squareid/veis

Spas penger med bankavtalen

Medlemmer i Juristforbundet har tilgang til svært gode betingelser i Danske Bank

Gode grunner til å bli kunde:

- ✓ Trygghet for gode betingelser over tid
- ✓ Rådgivning når du trenger det
- ✓ Banktilbudet gjelder også for ektefelle/samboer
- ✓ Gunstig rente på bolig- og billån
- ✓ Norges råeste drivstoffrabatt hos Esso
- ✓ Rabatt i butikker og restauranter med Danske Bank Reward

**Bli kunde
i Danske
Bank**

JURISTKONTAKT

Redaktør

Ole-Martin Gangnes
omg@juristkontakt.no

Journalist

Tore Letvik
tl@juristkontakt.no

Annonsesjef

Per-Olav Leth
07 Media
perolav@07.no
Tlf.: +47 918 16 012

Design/layout

Inge Martinsen
07 Media
inge.martinsen@07.no

Tips redaksjonen

omg@juristkontakt.no
mob. 48 24 83 52

For annonser

perolav@07.no
tlf.: 91 81 60 12

Ved adresseendring

Logg inn med ditt medlemsnummer
på juristforbundet.no for å endre.

Andre: send ny adresse til
medlem@juristforbundet.no

Abonnement

Kr 500,- pr. år (9 utgivelser)

Redaksjonen forbeholder seg
retten til å redigere eller
forkorte innlegg.

Forsidefoto:

Simen Rudi, Forsvarsmateriell

Teknisk produksjon:

07 Media – 07.no

Innsendt stoff til neste nummer
må være redaksjonen i hende
innen 28. april 2017.

Redaksjonen avsluttet

28. mars 2017.

Juristkontakt arbeider
etter redaktørplakaten
og er en del av

Utgiver: JURISTFORBUNDET

Varsling i kommunene

I denne utgaven har vi intervjuet en av varslerne i en sak som har pågått i Fredrikstad kommune over flere år. Juristen vi har snakket med har ikke noen god erfaring fra å varsle og i intervjuet advarer hun andre mot konsekvensene av å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Både hun og de to andre varslerne i saken har i ettertid sluttet i kommunen. «Det var trist å forlate kolleger og en jobb jeg trivdes i. Men jeg følte at jeg egentlig ikke hadde noe valg med tanke på fremtiden», sier hun. Les intervjuet, som også inneholder kommentarer fra rådmannen i kommunen, lenger bak i bladet.

Myndighetene og skiftende regjeringer har gang på gang understreket betydningen av varsling og det å verne varslere, og temaet er stadig på dagsorden. Men mange varslere blir ikke tatt på alvor og forteller at opplevelsen er så ubehagelig at de ikke ville gjort det igjen. En Fafo-rapport ("Ytringsfrihet og varsling i norske kommuner og fylkeskommuner" - Fafo-rapport 2017:04) om varsling i kommunal sektor, publisert i februar i år, viser et sammensatt bilde men at det er trekk som er betenkelige. Fire av ti arbeidstakere har unnlatt å varsle om det kritikkverdige forholdet de har opplevd eller vært vitne til. På spørsmål om hvorfor, svarte 37 prosent at de trodde ubehagelighetene ved å melde fra ville bli for store. 24 prosent begrunnet sin taushet med at å melde fra medfører store personlige belastninger for den enkelte. Blant personer som faktisk hadde varslet, hadde 36 prosent fått positive reaksjoner, men 19 prosent hadde mottatt negative reaksjoner. 28 prosent hadde fått både positive og nega-

tive reaksjoner, mens 13 prosent ikke hadde fått noen reaksjoner i det hele tatt som følge av varslingen.

Det er, ifølge arbeidsmiljøloven, ulovlig å sanksjonere mot varslere, og de skal vernes mot gjengjeldelse. Men rapporten peker på at det kan være uklart hva som ligger i begrepet «gjengjeldelse», og det kan være mange og nærmest usynlige måter å sanksjonere varslere på. Som for eksempel manglende opprykk og færre eller andre arbeidsoppgaver. I rapporten vises det til et eksempel der en varslere i ettertid fikk mye dårligere tid til arbeidsoppgavene enn kollegene sine. I et annet eksempel forteller en ansattrepresentant at en varslere kom dårligere ut i lønnsoppgjør. En tillitsvalgt forteller at: «Selv om varsleren har rett, må varsleren bære den tyngste byrden. Ofte fordi hun eller han setter kommunen og kollegene i et dårlig lys. [...] Jeg tror mange av de som har varslet, har sluttet i jobben sin, og kanskje også i kommunen».

Det er verdt å merke seg det som er et gjennomgående funn i Fafo-rapporten fra kommune-Norge; toppledelsens holdning til ytringsfrihet og åpenhet er svært viktig. Flere av informantene sier at det er avgjørende at rådmannen tydelig signaliserer at ytringer, også de av kritisk karakter, er ønsket og velkomne. «Det sender sterke signaler», sier en. På samme måte sender det også sterke signaler den måten en arbeidstaker blir behandlet på hvis hun eller han har uttalt seg i media.

Ole-Martin Gangnes
redaktør
omg@juristkontakt.no

JURISTKONTAKT.NO

Bestill netteksponering av din neste stilling nå!

kr 5 800,- + mva. Prisen inkluderer

- nyhetsbrev hver 14. dag til ca. 21 000 medl.
- eksponering på www.juristkontakt.no og www.juristforbundet.no

PS! Ved annonsering i papirutgaven av Juristkontakt er netteksponeringen alltid inkludert i prisen.

TA KONTAKT I DAG

Per-Olav Leth – 07 Media
Mobil: +47 918 16 012
e-post: perolav@07.no

Ved annonsering
på vårt jobbmarked
når du flest jurister!

Påtaleanalysen overlevert

Påtaleanalyseutvalgets leder Tor Langbach overleverte utvalgets NOU til justisminister Per-Willy Amundsen 2. mars. Utvalget kommer med en rekke forslag til en påtalemyndighet for fremtiden og mener noe av det som haster mest er å styrke Riksadvokatembetet med 14 stillinger.

– Jeg er veldig glad for at påtaleanalysen er på plass nå. Den vil gi en mulighet for å debattere påtalemyndigheten som vi aldri før har hatt, og dermed en mulighet for en kvalitetsreform, sier leder av Politijuristene, Sverre Bromander, som har sittet i utvalget.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

– Vi ser et endret kriminalitetsbilde og vi har hatt politireform og politianalyse. Da er det klart det er viktig med en påtaleanalyse. Dette er en omfattende utredning med mange konkrete forslag. Det handler også om ressurser. Det er åpenbart viktig med kompetanse og kvalitet. Dette skal nå følges opp, først og fremst skal NOUen ut på høring, sa justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen da utvalgsleder Tor Langbach overleverte påtaleanalysen (NOU 2017: 5 En påtalemyndighet for fremtiden) 2. mars.

Utvalget har utredet hvorvidt påtalemyndigheten har riktig kapasitet og kompetanse og arbeidet skal danne grunnlag for en videreutvikling av og en kvalitetsreform i påtalemyndigheten.

Et viktig spørsmål har vært hvilke konsekvenser endringene i politiets organisering bør få for påtalemyndigheten. Et premiss for utvalget er at dagens modell, der påtalemyndigheten på første nivå er integrert i politiet, skal opprettholdes. Men utvalget peker på flere sider ved påtalemyndighetens arbeid og organisasjon som bør videreutvikles.

Kutt i antall statsadvokatembeter for å lage større enheter og oppbemanning av Riksadvokaten er blant forslagene fra utvalget. Dessuten etterlyser utvalget en overordnet strategi for opplæring av politijurister – ansvaret for dette bør legges til Riksadvokaten mener utvalget.

– Politijuristene har vært sentrale i å få igangsatt dette arbeidet. Samtidig er dette på ingen måte et fagforeningsdokument. Det visste vi fra den gangen det var klart at det ble en NOU. Og det var en NOU vi ønsket oss, et uavhengig og bredt sammensatt regeringsoppnevnt utvalg. En NOU har en helt annen tyngde og innebære mye større mulighet for å få en kvalitetsreform. Den legger grunnlaget for en helt nødvendig satsning på påtalemyndigheten, sier Politijuristenes leder, og utvalgsmedlem, Sverre Bromander til Juristkontakt.

– Utvalget er jo veldig klare på at det er få, om noen, statlige etater samfunnet vil være mer tjent på å satse på, og påpeker også at man vil få det mangfoldige igjen av å satse på påtalemyndigheten – holdt opp mot en satsning på politiet. Hvilke justispolitikere kan si nei til en slik gavepakke? Utvalget skisserer et potensiale for å redusere kriminalitetens kostnader for samfunnet som må være veldig fristende for våre politikere som skal stå til ansvar for i hvilken grad vi klarer å bekjempe kriminalitet, sier han.

Bygger fra toppen

Dette er noen hovedpunktet i analysen:

- Styringen av etaten bør utvikles på alle plan.
- Effektiviteten kan bli bedre og kvaliteten jevnere.
- Antallet statsadvokatembeter bør reduseres fra ti til seks
- Statsadvokatene bør i større grad enn i dag utøve en aktiv fagledelse overfor politiet, og drive noe mindre med behandling av enkeltsaker.
- Påtalemyndigheten i politiet bør avgjøre påtalespørsmålet i flere saken enn nå
- Det bør utarbeides et mer strukturert system når det gjelder innholdet i de forskjellige stillingskategoriene i påtalemyndigheten i politiet, herunder en plan for et helhetlig karriereløp.
- En videreutvikling av påtalemyndigheten forutsetter at Riksadvokatembetet styrkes med flere stillinger. Utvalget foreslår 14 stillinger i første omgang.
- Riksadvokaten bør drive mindre med behandling av enkeltsaker.
- For påtalemyndigheten i politiet er det viktig at rollen som påtalejurist understøttes. Særlig er det behov for en klargjøring av påtalejuristenes rolle som etterforskningsleder.
- Utvalget er kritisk til dagens kompetansearbeid i etaten; særlig gjelder dette grunnopplæringen av juristene i politiet.

- Påtalemyndigheten må utvikle en overordnet strategi for kompetanseutvikling, et ansvar som bør legges til riksadvokaten.
- Utvalget etterlyser en servicestrategi for påtalemyndigheten, og reiser spørsmål om det bør etableres et disiplinærorgan for etaten.

Stabskraft

– Det er nødvendig med en økt stabskraft i Riksadvokatembetet. Påtalemyndigheten generelt trenger stabskraft og tyngde i ledelsen. Vi ser jo litt forskjell på kjøttvekta hvis vi sammenlikner med Politidirektoratet. Andre viktige punkter er påtalemyndighetens rolle som etterforskningsleder og kompetanseheving, sa utvalgsleder Tor Langbach da han overleverte analysen til statsråden.

– Arbeidet med kompetanse er ikke bra nok i dag. Dagens tilbud er ikke bra nok. Det er også store forskjeller på distriktsnivå. Det er behov for et sentralt ansvar, og der mener vi Riksadvokaten er den rette.

Utvalget mener det ikke skal ligge til Politihøgskolen eller Politidirektoratet.

– Vi må også se på hvem som trefter påtalevedtakene. Det må avgjøres mer av juristene i politidistriktene. De må aktorere flere saker.

Langbach var også klar på at statsadvokatene må drive større grad av fagledelse av politiet.

– Her er det ulik praktisering og oppfølging rundt omkring. Det trengs stillinger til fagledelse. Dessuten bør antall embeter bli færre. Vi foreslår seks. Vi har erfaring fra domstolene som viser at det er mulig å få til slike reformer og det er mange måter å løse det på. Dessuten må embetsledelsen få drive med nettopp ledelse, sa han.

– Utvalget peker på mange klare forbedringsområder. Jeg leser utvalget som at dette er en klar anbefaling og tilråding til å gjøre de nødvendige grep for å forbedre påtalemyndighetens effekt. Dette er grep som er overkommelige, både økonomisk og på annen måte. Utvalget rendyrker påta-

// Hvilke justispolitikere kan si nei til en slik gavepakke?

Sverre Bromander, leder av Politijuristene, satt i utvalget som nå har levert en NOU om fremtidens påtalemyndighet.
(Foto: Thomas Haugersveen)

lemyndigheten som etat, og utvalget ser dette som en helhet. For de ulike nivåene henger tett sammen. Og utvalget foreslår å bygge ovenfra og ned, noe jeg tror må være helt riktig, sier Sverre Bromander.

Han mener utvalget har vært forsiktige i sine anslag av hvilken satsning som må gjøres raskt.

– Men utvalget understreker jo også at dette er et minimum og i en startfase. Likevel er det en satsning som bare koster en tidel av å ansette et nytt kull med nyutdannede fra Politihøgskolen. Og det er ingen tvil om at dette vil ha langt større positiv effekt på kriminalitetsbekjempelsen, sier lederen for Politijuristene.

Service

Utvalget har også sett på servicestrategi for påtalemyndigheten.

– I dag svikter det ofte på dette med service. Både når det gjelder kommunikasjon med publikum om henleggelse av saker og i kommunikasjon med advokater. Påtalemyndigheten trenger en servicestrategi og den bør utvikles av

Riksadvokaten, sa Tore Langbach ved overrekkelsen av analysen.

Utvalget peker på at det ble tatt et skritt i den retningen da påtaleinstruksen i 2009 i § 25-10 fikk en regel om at fornærmede med bistandsadvokat samt etterlatte har rett til å få en samtale med aktor før hovedforhandlingen. Men likevel er det fortsatt klare mangler i den servicen som ytes, skriver utvalget.

«Et eksempel kan være den informasjonen som gis ved henleggelse av saker, som til dels er svak. Når underretningen om henleggelse av en sak av alvorlig karakter gis i form av en setning om at saken er henlagt etter bevisets stilling, og at det kan reises privat straffesak etter straffeprosessloven kapittel 28, er ikke dette uttrykk for en serviceholdning. Utvalget kjenner til at det er gitt sentrale føringer med hensyn til slike underretninger, men disse synes ikke i tilstrekkelig grad å bli etterlevet. Det fremgår, blant annet av inspeksjonsrapporter, at henvendelser til påtalemyndigheten i politiet fra bistandsadvokater og forsvarere ikke besvares, eller først besvares etter lang tid. Også når det gjelder kommuni-

kasjon med fornærmede om erstatningskrav, er det et klart behov for bedre service», skriver utvalget.

Tilsynsorgan

Et annet punkt i analysen dreier seg om etiske retningslinjer og hva man gjør ved påstander om brudd på disse.

– Vi spør om det trengs et tilsynsorgan for påtalemyndigheten, sa Langbach.

Påstander om uetisk atferd hos dommere behandles av Tilsynsutvalget for dommere og disiplinærsystemet for advokater består av tre frittstående og uavhengige organer.

«Påstander om brudd på etiske regler i påtalemyndigheten behandles internt i etaten. I lys av arbeidsgiveransvaret kan dette synes naturlig. Problemet med påstander om uetisk atferd er at en intern behandling ikke er åpen og transparent, og at det derfor kan skapes en holdning om at påstandene ikke behandles med nødvendig alvor og objektivitet. Dessuten kan det være grunn til å tro at publikum viker tilbake for å klage til ►

Dette skal nå følges opp, først og fremst skal NOUen ut på høring, sa justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen ved overleveringen. (Foto: Ole-Martin Gangnes)

etaten over etiske overtramp i den samme etaten. At de beslutninger som treffes ikke er offentlige, gjør også at de ikke får den holdningsskapende effekten som ligger i offentlighet», skriver utvalget.

Forhold kan anmeldes til Spesialenheten for politisaker, men dette forutsetter at det dreier seg om straffbare forhold og ikke rene brudd på etiske regler og prinsipper.

«Det bør vurderes å etablere et uavhengig råd eller tilsynsorgan som kan behandle klager over uetisk atferd i påtalemyndigheten, og hvor dette organets avgjørelser publiseres. Dette vil synliggjøre for publikum at det fin-

nes en klagemulighet. Et slikt tiltak kan også tenkes å spare Spesialenheten for ubegrunnede anmeldelser, mener utvalget.

Langbach trakk også fram at det er store forskjeller i antall tilståelsessaker fra distrikt til distrikt.

– Vi trenger fokus på tilståelsessaker. Det handler om effektivitet, men vi ser at det er store forskjeller fra sted til sted. Her må vi få i gang prosesser og en dialog.

21 forslag

Utvalget kommer med 21 forslag til tiltak. Flere av tiltakene vil kreve langvarig og vedvarende oppfølging og ar-

Embetsledelsen må drive med nettopp ledelse

beid, mens andre er mer spissede enkelttiltak. Noen kan implementeres raskt.

«Påtalemyndigheten har en viktig samfunnsrolle, og blir gjerne omtalt som «den første rettssikkerhetsgarantisten». Utvalget understreker viktigheten av at denne rollen videreføres, og ikke svekkes. Samtidig innebærer endringer i kriminaliteten og samfunnet et betydelig omstillingstrykk og endringspress. Dette berører påtalemyndigheten som etat. Det er i en slik kontekst de foreslåtte tiltakene må leses og forstås», skriver utvalget.

«For utvalget er det viktig å understreke den indre sammenhengen som eksisterer mellom flere av tiltakene. Eksempelvis gjelder dette utviklingen av en forsterket fagledelse. Her er det flere tiltak som må vurderes samlet. Å plukke ut enkelte tiltak, løsrevet fra konteksten, og samtidig forkaste andre, vil være problematisk og vil neppe gi den ønskede effekt».

Følgende fire områder anses særlig viktige av utvalget: økt stabskraft ved Riksadvokatembetet, en styrking av fagledelsen, en klargjøring av påtalejuristenes rolle som etterforskningsleder og en systematisk kompetansebygging.

«Slik utvalget ser det, vil det på kort sikt særlig være et haste-element i det å få på plass 14 stillinger ved Riksadvokatembetet. Disse forutsettes å få en sentral rolle i det videre strategi- og utviklingsarbeidet i påtalemyndigheten», heter det.

Utvalget har bestått av Tor Langbach (leder), Kjerstin Apall Kvande, Ole Bredrup Sæverud, Anne Kroken, Inger Astrid Elisabeth Coll, Fredrik Rieber-Mohn, Lill-Heidi Tinholt og Sverre Bromander.

Blant forslagene til tiltak

Kompetanse

Om kompetanse konkluderes det med at dagens kompetansetilbud til statsadvokatene og påtalejuristene i politiet ikke er godt nok. Det mangler synlige sentrale føringer eller en helhetlig strategi, og utvalget foreslår at riksadvokaten gis det sentrale ansvaret for kompetanseutviklingen av hele påtalemyndigheten, også påtalemyndigheten i politiet.

«Med bakgrunn i de relativt entydige tilbakemeldingene utvalget har mottatt, antar utvalget at spørsmål om mer obligatorisk utdanning, nettbasert læring, tettere kobling mellom funksjoner og formell utdanning, samt økt oppmerksomhet omkring politietatskompetanse, bør vurderes», heter det i analysen.

Styrke Riksadvokatembetet

Arbeidet som gjøres ved embetet holder generelt høy kvalitet, men dagens rammer setter klare begrensninger for graden av oppfølgings- og gjennomføringsevne, og utgjør en begrensende faktor, skriver utvalget, som foreslår utvalget en kapasitets- og kompetansemessig styrking av Riksadvokatembetet.

Mer fleksibel kompetansefordeling mellom riksadvokaten og statsadvokatene

Påtaleanalyseutvalget mener utviklingen bør gå i retning av at påtalekompetansen flyttes nedover i etaten. Dette kan skje ved at delegasjons hjemlene som fremgår av § 2-11 (4) benyttes aktivt.

Økt bruk av forskning i straffesaksbehandlingen

Viktigheten av en fri og uavhengig forskning understrekes av utvalget, som blant annet foreslår at Riksadvokatembetets kobling til Politihøgskolen formaliseres og videreutvikles.

Redefinering av statsadvokatrollen

Rollen bør fremover forstås som «fagledelse, hvorav en stor del består av enkeltsaksbehandling og aktorering». Den nye faglederrollen vil stille økte krav til etatskompetanse, og fordele løpende involvering fra statsadvokatens side i politiets virksomhet. Også embetslederrollen bør profesjonaliseres, med økt vekt på etatskompetanse, strategi og utvikling.

Profesjonalisering av fagledelsen

Fagledelsen i Den høyere påtalemyndighet er i stadig utvikling. Endringstrykket foranlediger etter utvalgets syn ytterligere utvikling av virksomhetsområdet, forankret i et strategisk planverk. Her vil utvalget trekke frem faktorer som kapasitet, kompetanse, strukturer, prioriteringer, strategisk planverk, implementeringsstrategi og motivasjon.

Handlingsrom til økt fagledelse

Påtaleanalyseutvalget mener at handlingsrommet best skapes ved en reduksjon i oppgaveporteføljen, hvor statsadvokatnivået avlastes med enkeltsaker og særlig aktorater. Statsadvokatene bør i større grad enn i dag konsentrere straffesaksbehandlingen sin om de mer kompliserte og prinsipielle sakene, og flere oppgaver bør overføres til påtalemyndigheten i politiet.

Reduksjon i antall statsadvokatembeter og opprettelse av faglederstillinger

Påtaleanalyseutvalget foreslår at antall statsadvokatembeter reduseres. Forslaget må ses i sammenheng med den foreslåtte satsingen på fagledelse, med gode regionale fagmiljøer.

Seks regionale embeter fremstår som faglig fornuftig. Utvalget foreslår at det opprettes en faglederstilling ved hvert av de nye embetene. Disse stillingene blir sentrale i utviklingen av den regionale fagledelsen.

Statsadvokatenes rolle i påtalejuristenes ansettelses- og karriereløp

Påtaleanalyseutvalget mener at statsadvokatene bør ha en rolle i ansettelsen av påtalejuristene i politiet. Særlig gjelder dette ved videre ansettelser eller faste ansettelser.

Statsadvokatene bør i større grad enn i dag konsentrere straffesaksbehandlingen sin om de mer kompliserte og prinsipielle sakene, og flere oppgaver bør overføres til påtalemyndigheten i politiet

Klargjøring av påtalemyndighetens rolle som leder av etterforskningen

Økt kompetanse og gjennomslagskraft hos påtalejuristene vil styrke kvaliteten i straffesaksbehandlingen. Kompetansehevingen må omfatte utvidet kunnskap om politietaten, og forståelse av hva rollen som etterforskningsleder faktisk krever og innebærer.

Nye stillingskategorier i påtalemyndigheten i politiet

Påtaleanalyseutvalget foreslår at det bør utarbeides et mer strukturert system når det gjelder innholdet i de forskjellige stillingskategoriene til påtalemyndigheten i politiet, herunder en plan for et helhetlig karriereløp.

Utstyrspakke til påtalejuristene

Det er bred enighet blant respondene om at det bør lages en standardisert utstyrspakke til alle landets påtalejurister. Tiltaket skal bidra til å gi profesjonen gode rammebetingelser, slik at de kan utføre tillagte oppgaver på en hensiktsmessig og effektiv måte.

Bedre IKT-verktøy og brukeropplæring

I en fremtid hvor en stadig større del av straffesaksbehandlingen forutsettes å skje elektronisk, er det avgjørende at datasystemene er gode og brukervennlige. Virkeligheten er et eldre og delvis utdatert dataverktøy.

Servicestrategi

God service overfor publikum og samarbeidende aktører er viktig. Samtidig som det er gjort flere positive grep, etterlyser utvalget en samlet servicestrategi. Denne bør omfatte hele påtalemyndigheten.

Utvidet bruk av forenklet forelegg, overføring til forvaltningen for vurdering av administrativ sanksjon, avkriminalisering

En utvikling som vil kunne lette påtalemyndighetens arbeid, er å utvide rammene for kontrolltater til å avgjøre saker ved forenklet forelegg. Det bør gis et vidt rom for å benytte den vedtatte hjemmelen i straffeprosessloven til å henlegge straffesaker med overføring til forvaltningen for vurdering av administrativ sanksjon. Det bør også vurderes avkriminalisering av mindre overtredelser og av saksområder som er perifere i kriminalitetsbekjempelsen.

Tilgjengelig og oppdatert regelverk

Påtalemyndigheten forholder seg til en rekke forskjellige rettskilder i sitt arbeid. Påtaleanalyseutvalget mener at tiden er moden for å utarbeide et mer strukturert system, hvor nødvendig kildemateriale samles, og hvor det innføres et tydelig redaktøransvar lagt til Riksadvokatembetet.

Ressurstilførsel til påtalemyndigheten i politiet

Dels for å skape et handlingsrom til å prioritere etterforskningsledelse i større grad enn i dag, men også som en konsekvens av endringer i oppgaveporteføljen til Den høyere påtalemyndighet, må påtalemyndigheten i politiet styrkes. Særlig vil en økning i antall aktorater kunne medføre en ressursmessig merbelastning.

Etiske retningslinjer

Det bør vurderes å etablere et uavhengig etisk råd eller tilsynsorgan, som kan behandle klager over uetisk atferd, og hvor rådets avgjørelser publiseres på samme måte som for advokater og dommere.

Økt satsing på tilståelsesdommer

Det er store og til dels uforklarlige ulikheter mellom politidistriktene i andelen saker som avgjøres på denne måten. Å få avgjort flere saker som tilståelsessaker bør prioriteres sterkere enn i dag, både i den løpende ledelsen av politidistriktene og gjennom statsadvokatenes fagledelse.

Se også Curt A. Liers kommentar på side 44.

Nytt arbeidsgiverråd i staten etablert

Arbeidsgiverrådet skal gi råd til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som har ansvar for den sentrale arbeidsgiverfunksjonen i staten. Det består av 15 toppledere fra ulike statlige virksomheter.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

Juristkontakt omtalte planene om et arbeidsgiverråd i utgave 5/16. Kommunal og moderniseringsminister Jan Tore Sanner sa den gang at han ønsket mindre politisk styring av arbeidsgiverfunksjonen i staten – og at et råd av toppledere i staten skulle komme med forslag til hvordan de enkelte virksomhetene kan få større innflytelse over den statlige arbeidsgiverpolitikken. Nå er rådet etablert.

– Opprettelsen av arbeidsgiverrådet i staten skal bidra til at arbeidsgiverpolitikken i større grad er basert på virksomhetenes behov og utfordringer og det skal styrke vårt arbeid med å rekruttere, utvikle og beholde gode medarbeidere, sier Jan Tore Sanner.

Det nyopprettede arbeidsgiverrådet ledes av direktør Mari Trommald i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

– Vi som leder statlige virksomheter vet at vi står overfor nye krav og forventninger. Arbeidsgiverpolitikken setter rammer for hvordan vi kan løse samfunnsoppdraget vårt. Det nye rådet gir oss som virksomhetsledere en ny posisjon for å påvirke de sentrale rammene. Denne muligheten vil vi benytte, og vi forventer å bli hørt, sier Trommald i en pressemelding.

Arbeidsgiverrådet skal blant annet bidra aktivt i sentrale forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår, i utfor-

– Det nye rådet gir oss som virksomhetsledere en ny posisjon for å påvirke de sentrale rammene. Denne muligheten vil vi benytte, og vi forventer å bli hørt, sier Mari Trommald (Foto: Tine Poppe)

ming av regelverk, og i prioriteringen av ulike arbeidspolitiske tiltak og satsinger.

Akademikerne fornøyd

Akademikerne har lenge tatt til orde for at den sentrale arbeidsgiverfunksjonen i staten får tettere kobling til virksomhetene i staten.

– Et eget arbeidsgiverråd er en god løsning for å ivareta dette. Det vil i større grad legge til grunn virksomhetenes behov og innflytelse i arbeidsgiverpolitikken, heter det fra Akademikerne.

– Vi tror dette vil bidra til å gjøre statlige arbeidsplasser mer konkurransedyktige og attraktive, og øke kvaliteten på tjenestene til befolkningen, sier Anders Kvam, leder i Akademikerne stat.

Arbeidsgiverrådet er sammensatt av Mari Trommald (leder) fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Haakon Bruun-Hansen (nestleder) fra Forsvaret, Anne Myhrvold i

Petroleumstilsynet, Roger Bjerke i Direktoratet for økonomistyring, Rose-Marie Christiansen i

Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten, Marianne Vollan i Kriminalomsorgsdirektoratet, Kjell Bernstrøm fra Universitetet i Bergen, Atle Hamar i Lotteri- og stiftelsestilsynet, Stein A. Ytterdahl fra Fylkesmannen i Aust og Vest-Agder, Ellen Hambro i Miljødirektoratet, Leif Forsell i Landbruks- og matdepartementet, Liv Holme-fjord i Fiskeridirektoratet, Per Sanderud i Norges vassdrags- og energidirektoratet, Kirsti Lovise Slotsvik i Kystverket og Jon Lomøy fra Norad.

Siden sist

Ga ungdom gode råd om personvern på nett

Ungdom og personvern på nett var tema for Juristforum i mars. Mange hadde tatt med seg ungdommene sine da Juristforbundet inviterte til Juristforum om blant annet deling av bilder på nettet. «Dele bilder på nett – og så? Mange unge åpner livet sitt for kjente og ukjente på nettet. Stolte foreldre sprer bilder av barna sine

– som noen misbruker. Bilder fra fest deles ukritisk. Noen legger ut lite hyggelige eller seksualiserte bilder av ungdom som ikke visste at de ble tatt», het det i innledningen til forumet. Sara Eline Grønvold, jurist og forfatter av boken *Barn og personvern*, Kari Gimmingsrud, advokat/partner i Haavind og spesialist i personvern, samt Helge

Haugland, politioverbetjent i Kripas seksjon for seksuallovbrudd, holdt foredrag og svarte på spørsmål fra salen. Curt A. Lier, president i Juristforbundet pekte på jussen både som et verktøy og en løsning og minnet om de alvorlige konsekvensene av å dele seksualiserte bilder av barn og unge.

Offiserer fra Nato-landet Tyrkia fikk norsk asyl

Fire tyrkiske offiserer og en tyrkisk militærattaché fikk i mars asyl i Norge – etter at de søkte om beskyttelse etter kuppforsøket i Tyrkia i fjor sommer, bekrefter offiserenes advokat Kjell M. Brygfeldt til Klassekampen. «Avgjørelsen er oppsiktsvekkende, for Tyrkia er et Nato-land. Nå gir Norge offiserene beskyttelse mot sitt eget

hjemland, som også er en militær alliert av Norge», påpeker avisen. Tyrkiske offiserer har søkt asyl i flere europeiske land etter fjorårets forsøk på statskupp. I Tyskland skal så mange som 136 tyrkere med diplomatpass ha søkt tilflukt etter kuppforsøket. De fire eks-offiserene og den tidligere diplomaten lever nå på hemmelig adresse i

Norge. Også familiemedlemmer skal ha fått asyl her i landet, ifølge Klassekampen. – Om jeg drar tilbake, blir jeg umiddelbart pågrepet, og jeg risikerer tortur og å bli tvunget til å gi falske tilståelser. I tyrkiske fengsler dør folk av uforklarlige grunner, sa en av offiserene til VG i januar i år.

Europeisk samarbeid mot fremmedkrigere

Statssekretærene Torkil Åmland og Anette Carnarius Elseth (FrP) i Justis- og beredskapsdepartementet representerte Norge i møter i Brussel mandag 27. mars da 14 EU-land møttes i Brussel for å diskutere tiltak for å stanse fremmedkrigere og bekjempe terror,

Etter ønske om å gjøre mer i arbeidet mot terror, startet Nederland, Belgia og Frankrike i 2014 en samarbeidsgruppe for

europeiske land som er mest engasjert i temaet. Siden den gang har gruppen vokst til å inkludere 15 land, deriblant Norge. Landene diskuterte konkrete tiltak rettet mot returnerende fremmedkrigere, inkludert tiltak særlig rettet mot kvinner og barn som returnerer fra konfliktområder. Disse kan ha reist fra Norge mot sin vilje, eller ha deltatt i kamphandlinger selv, og kan derfor ha behov for

tilpasset oppfølging. – Det er nyttig og viktig for oss å diskutere radikaliserings og bekjempelse av fremmedkrigere og terror. Man markerte at det var ett år siden terrorangrepene i Brussel 22. mars, samme dag som London ble rammet på nytt. Det viser at dette fortsatt er et høyaktuelt tema. Styrket innsats og det å lære av hverandres erfaringer er viktig, sier Elseth.

Regjeringen styrker vernet av varslere

(Foto: Jan Richard Klestrup)

Ansatte som sier fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, skal bli bedre ivare tatt. Regjeringen håper lovendringen kan tre i kraft i sommer. Rutinene for varsling skal nå også gjelde innleide arbeidstakere og arbeidsplasser med flere enn ti ansatte. Offentlige myndigheter skal dessuten holde varslersens identitet hemmelig, melder NRK. Arbeids- og sosialminister

Anniken Hauglie (H) håper det vil føre til at flere våger å si fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. – Vi er helt sikre på det. Når vi nå inkluderer flere ansatte og sørger for at flere virksomheter omfattes, så vil varslersens situasjon bedres betydelig. Arbeidsgiver har jo et åpenbart ansvar for å utarbeide rutiner og sørge for at rutinene er godt kjent i organisasjonen, men også at man har en kultur på den enkelte arbeidsplass om at det er legitimt å si fra om det er kritikkverdige forhold. Det er et ledelsesansvar, sier Hauglie (bildet). Forslaget om styrking av varslervernet ble sendt på høring 20. juni i fjor og er nå oversendt til Stortinget. Hauglie håper vedtak blir fattet før sommeren, og at lovendringen trer i kraft 1. juli, melder NTB.

– Soning i Nederland bryter med Norges menneskerettsforpliktelser

– Innsatte som overføres til Norgerhaven fengsel er ikke sikret et tilstrekkelig vern mot tortur og umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Dette fastslår sivilombudsmann Aage Thor Falkanger i en rapport etter besøk til fengselet. I rapporten pekes det på at straffegjennomføring i en annen stat ikke fritar Norge ansvaret for å forhindre menneskerettsbrudd. Videre understrekes det at det er avgjørende å sikre at det ikke oppstår rettslige tomrom som undergraver innsattes menneskerettsvern. Sivilombudsmannen gjennomførte besøket under forebyggingsmandatet

fra FN 19.-22. september 2016. I besøksrapporten fremheves det at norske myndigheter etter leieavtalen ikke vil kunne sette i gang en politietterforskning ved mistanke om brudd på forbudet mot tortur og umenneskelig behandling i Norgerhaven. Ombudsmannen peker også på det var uakseptabelt at alle innsatte ble påsatt bodycuff, et tvangsmiddel som hindrer bevegelsesfrihet, på flyturen til og fra Nederland uten at det ble gjort individuelle vurderinger om behov. Norske myndigheter har siden 2015 leid 242 plasser ved fengselet der innsatte som er straffedømte i Norge, kan sone.

ser tilbake

40 år siden

«Det var i alt 5206 yrkesaktive jurister i 1960 og 5188 yrkesaktive i 1970»

(Ifølge tall innhentet av Institutt for rettsosiologi har juristantallet lenge holdt seg jevnt)

30 år siden

«Foreningens reklameregler er i dag for detaljerte og mange av bestemmelsene kan utgå.»

(Et utvalg i Advokatforeningen har sett på reklamereglene for advokater)

20 år siden

«Advokatens uavhengighet er et tema som burde vært gjenstand for en grundigere debatt i det åpne advokatmiljø.»

(Advokat Sigurd Knudtzon)

10 år siden

«Rettsikkerheten styrkes både ved bedre tilgjengelighet og raskere analyser og ved at flere fagmiljøer gir en sunn konkurranse.»

(Ragne Farnen i Gena ønsker flere fagmiljøer på DNA)

ADVISOR 247 ADVOKAT

er neste generasjon webbasert saksbehandlingssystem for deg som vil samle alt i en smart løsning.

advisor

telefon: 33 48 43 00 • helpdesk@advisor.no • www.advisor.no

- Sterkt engasjement for å bevare juridisk fakultet i Tromsø
- Først i juni blir det klart om fakultetet får fortsette å leve

– Kampen er ikke tapt, sier dekan Trude Haugli

Antall fakulteter ved Universitetet i Tromsø skal reduseres, men ikke i så stor grad som opprinnelig foreslått. Det ble klart etter universitetets styre fattet et prinsippvedtak 27. mars. Dermed er det fortsatt uklart om juridisk fakultet vil bli lagt ned eller ikke.

Tekst: Tore Letvik

Dekan ved juridisk fakultet i Tromsø, Trude Haugli, sier til Juristkontakt at kampen for å bevare fakultetet fortsetter.

– Styret ønsker en smalere modell enn i dag, og dermed er alle fakultetene igjen i spill. Saken er ikke tapt og vi vil fortsette vår argumentasjon for å fortsette som eget fakultet, en argumentasjon som både er faglig og strategisk, sier Haugli.

Et flertall på fem i en intern arbeidsgruppe ved universitetet som har vurdert fremtidig organisering av UiT, gikk inn for en smal modell, noe som kunne ført til at antall fakulteter ved UiT hadde blitt redusert fra dagens åtte, til tre eller fire nye fakulteter.

Universitetsdirektøren hadde lagt fram et forslag til vedtak, hvor styret enten kunne velge å gå for et alternativ hvor organisasjonsstrukturen ble som i dag, bare med noen små justeringer, en såkalt bred modell. Eller det kunne gå for den smale modellen, som i så fall kunne ført til at juridisk fakultet ville bli nedlagt og at jusfeltet ville blitt lagt innunder et mye større, sammenslått fakultet. Blant forslagene til flertallet i arbeidsgruppen var å samle jus sammen med samfunnsvitenskap, økonomi, reiseliv og sosialfag. Et annet var å legge det sammen med biologi, fiskerifag, økonomi, naturvitenskap og ingeniørvitenskap.

Universitetsdirektøren valgte imidlertid å forkaste sitt eget forslag om den smale modellen, og stilte seg bak et annet forslag som ble fremmet under selve styremøtet. Forslaget gikk ut på å redusere antall fakulteter, men uten å spesifisere hvor mange fakulteter universitetet bør ha i fremtiden.

– I prosessen så langt har vi fått en unison oppslutning fra profesjonen, noe vi setter svært stor pris på. I henhold til samfunnsoppdraget til universitetet, er det viktig å lytte til det markedet våre studenter skal ut i, sier dekan Trude Haugli. (Foto: Torbein Kvil Gamst)

Forslaget ble enstemmig vedtatt. Styret bestemte også at en arbeidsgruppe bestående av universitetets åtte dekaner, pluss tre eksterne dekaner, samt sekretær og fagforeningsrepresentanter i tiden fram til begynnelsen av juni måned skal vurdere den fremtidige organisasjonen av universitetet.

Hvor mange fakulteter det er hensiktsmessig å legge ned er blant flere faktorer gruppen skal vurdere. Arbeidsgruppen skal legge fram sin rapport som sendes på høring, før endelig vedtak fattes av styret i slutten av juni.

Vi vil fortsette vår argumentasjon for å fortsette som eget fakultet

På møtet 27. mars stemte universitetsstyret først over forslaget om bred modell, som ville innebære at dagens organisasjonsstruktur med åtte fakulteter skulle videreføres. Dette forslaget falt mot seks stemmer.

Sterkt engasjement

Med en prinsippavgjørelse om en mellomløsning, med 5-6 fakulteter, kan imidlertid håpet om videre eksistens for juridisk fakultet leve videre, og dermed håpet blant dets mange tilhengere.

Alle landets tre jusdekaner, kjente jurspersonligheter og organisasjoner i Norge har slått ring om det juridiske fakultet i Tromsø i et forsøk på å hindre at det blir nedlagt.

Tromsø-dekan Trude Haugli har følgende kommentar til styrets valg av forslaget som lå et sted mellom bred og smal modell.

– Om dette er en mellomløsning eller i realiteten et strammere vedtak enn det som fulgte av direktørens innstilling, er det nok delte meninger om, sier Haugli.

Fakultetets tilhengere har nå fram til sankthans på seg med å slåss for dets framtid.

– Vi håper selvfølgelig å vinne frem med våre argumenter. I prosessen så langt har vi fått en unison oppslutning fra profesjonen, noe vi setter svært stor pris på. I henhold til samfunnsoppdraget til universitetet, er det viktig å lytte til det markedet våre studenter skal ut i, sier Haugli til Juristkontakt.

– Sterkt faglig miljø

Sivilombudsmann Aage Thor Falkanger er en av landets mest kjente jurister med bakgrunn fra Universitetet i Tromsø. Falkanger har vært sivilombudsmann siden 2010 og har permisjon fra sin stilling som dommer i Høyesterett. Falkanger var stipendiat ved UiTs juridiske fakultet fra 1995 til 1999 og ble doctor juris i 1999.

Juristkontakt spurte ham om hans syn på betydningen av at juridisk fakultet ved UiT består. I en epost understreker Falkanger verdien av å bevare det som et fakultet, og at UiT ikke reduserer det til et institutt.

«Det juridiske fakultetet i Tromsø har betydd svært mye for Nord-Norge – særlig ved at det har sikret dyktige jurister i landsdelen. En forutsetning for at dette har vært mulig, er at det er bygget opp et sterkt faglig miljø med godt omdømme. At man har hatt status som fakultet – og derved vært likestilt med miljøet i Oslo og Bergen – har utvilsomt vært medvirkende til at man har lykket med dette», skriver Falkanger.

I en felles støtteerklæring som er sendt til ledelsen ved UiT og til mediene gjør også presidenten i Juristforbundet, Curt A. Lier og leder av Juristforbundet – Student, Lars Sørensen det klart at et forslag som innebærer nedleggelse av det juridiske fakultetet i Tromsø mangler støtte i de juridiske miljøene. I støtteerklæringen skriver Lier og Sørensen blant annet at nedleggelse av fakultetet i ytterste konsekvens kan svekke rettssikkerheten i landsdelen.

«Det juridiske fakultet i Tromsø er en kjent merkevare. Juristutdanningen og rettsforskningen i Norge har lang tradisjon for å være lagt til et selvstendig fakultet. De juridiske fakultetene har fremstått som garantister for høy faglig kvalitet og fokus på faget, noe som har sikret at samfunnet har fått dommere, påtalemyndighet, advokater og forvaltningsjurister med et gjennomgående høyt faglig nivå. I 1997 ble Institutt for rettsvitenskap i Tromsø omgjort til Det juridiske fakultet. Rettsforskningen i Nord-Norge ble med dette løftet opp på nivå med de juridiske forskningsmiljøene ved universitetene i Oslo og Bergen. Opprettelsen av Det Juridiske fakultet ble av den nordnorske befolkningen oppfattet som en satsning, ikke bare på de juridiske fag, men på det nordnorske og samiske samfunnet», skriver Lier og Sørensen.

Fare for nivåsenkning

De fortsetter: «Selv om rettsforskningen i Tromsø teoretisk sett vil kunne videreføres på samme nivå som i dag ved et institutt, vil det ikke bli slik i praksis. Et institutt vil for både studenter og forskere fremstå som en enhet med lavere faglig status. Dette vil føre til dårligere rekruttering av både studenter, lærere og forskere. Dette vil igjen kunne føre til en faglig nivåsenkning, noe som i ytterste konsekvens kan svekke rettssikkerheten i landsdelen», heter det i brevet fra Juristforbundet.

Lier og Sørensen peker også på at master i rettsvitenskap er en profesjonsutdanning som i dag kun tilbys ved de juridiske fakultetene.

«Den som ønsker å bli jurist, søker seg til et juridisk fakultet. Status som institutt vil kunne signalisere et lavere utdanningsnivå og redusert satsning på fagområdet fra universitetets side. Tromsø vil tape i konkurransen med Bergen og Oslo som juridisk studie-sted dersom fakultetet blir gjort om til et institutt. Dersom masterkandidater fra Tromsø skal kunne konkurrere i arbeidsmarkedet på lik linje

Sivilombudsmann Aage Thor Falkanger peker på at Det juridiske fakultetet i Tromsø har betydd svært mye for Nord-Norge. (Foto: Thomas Haugersveen)

med kandidater fra Bergen og Oslo, kan heller ikke utdanningen i Tromsø skille seg vesentlig fra de to andre fakultetene i form eller innhold», skriver de blant annet.

De avslutter sitt brev på følgende måte:

«Juristforbundet mener det er absolutt nødvendig at Det juridiske fakultet ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet består som eget, selvstendig fakultet. Bare på den måten kan man takle konkurransen med universitetene i Bergen og Oslo om studenter, lærere og forskere. Da vil man fortsatt være en aktiv og kvalitetsmessig god samarbeidspartner for andre fagmiljøer og ikke minst opprettholde satsningen på det nordnorske samfunnet.»

Dekaner står samlet

Dekanene ved de tre juridiske fakultetene i Norge – Oslo, Bergen og Tromsø – står skulder ved skulder i kampen mot å legge ned Nord-Norges juridiske fakultet.

– Det vil være svært uheldig å redusere den tyngden som et fakultet gir, og det vil svekke den akademisk, juridiske stemmen for hele Nord- og Midt-Norge. En slik devaluering av jusfeltet vil helt uten tvil svekke Tromsø, sier dekan ved juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo, Dag Michalsen, til nettavisen Khrono.

Også dekan Asbjørn Strandbakken på juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen mener det vil være feil å legge ned jusfakultetet i Tromsø som selvstendig fakultet.

– Jus er et prestisjefag og et flaggskip for UiT. Å legge ned fakultetet vil være å nedgradere statusen til universitetet, og det ville vært en merkelig ting å gjøre, sier han til Khrono.

Strandbakken peker også på at Faculty of Law er et internasjonalt begrep.

– Spesielt internasjonalt er det et veldig pre å være fakultet, sier han.

Jusdekanene i Oslo og Bergen gir dermed Tromsøs jusdekan, Trude Haugli, full støtte. Hun satt selv i arbeidsgruppen som har vurderer faglig organisering av UiT og var blant de som gikk inn for den brede modellen.

Til Juristkontakt sier Haugli at hun frykter at utdanningstilbudet til de som vil studere juss i Nord-Norge i fremtiden blir mer usynlig dersom fakultetet reduseres til et institutt.

– Å bli omgjort til et institutt innebærer en rekke utfordringer, som at vi vil bli mindre synlige nasjonalt og med mindre selvstendighet. Dersom vårt fakultet legges ned vil det i Norge kun være to juridiske fakulteter, og da bare i Bergen og Oslo, sier Haugli som understreker betydningen av å være et fakultet.

– Som et selvstendig fakultet kan vi påvirke rettssamfunnet og være motvekt til Bergen og Oslo. Samtidig som vi på en enkel måte kan samarbeide med våre kolleger i Bergen og Oslo og løse utfordringer sammen med dem. Vi må gå gjennom flere ledd for å kunne gjøre det samme dersom vi blir et institutt, sier Haugli som mener det vil være galt å legge ned et fakultet som er ledende på studiebarometeret og har bra søkning.

– Svært umusikalsk

Tromsø har hatt juridisk fakultet i 30 år, selv om det den første tiden het institutt, men var på nivå med fakultet. Fakultetet har i dag 850 studenter.

UiT-styret har besluttet å redusere antall fakulteter, men uten å spesifisere hvor mange fakulteter universitetet bør ha i fremtiden. En arbeidsgruppe skal tiden fram til begynnelsen av juni måned vurdere den fremtidige organiseringen av universitetet. (Foto: UiT streaming)

Universitetsstyret ved UiT fattet en prinsippavgjørelse om ny faglig organisering 27. mars, men endelig vedtak vil gjøres i juni måned.

– Vårt fakultet leverer godt på alle parametre – vi er ledende på studie-kvalitet, scorer godt på studiebarome-

teret og har kjempebra søkning. Da opplever vi det som galt å legge oss ned som eget fakultet, sier Haugli.

Trude Haugli mener det ville være «svært umusikalsk» hvis Nord-Norge ikke lenger skulle ha noe eget juridisk fakultet.

– Det blir en helt annen situasjon hvis vi ikke er eget fakultet. I dag har vi tre juridiske fakulteter her i landet som gir master og har p.h.d. Hvis vi ikke er eget fakultet blir vi mer en enhet på linje med de andre som tilbyr rettsvitenskap, sier hun.

Her når du flest jurister

– gjennom vårt jobbmarked når du jurister i privat og offentlig sektor

Ved digital publisering får du denne eksponeringen:

- www.juristkontakt.no
- www.juristforbundet.no
- Nyhetsbrev hver 14. dag til over 20 000 medlemmer.

ANNONSEANSVARLIG
Per-Olav Leth – 07 Media
+47 918 16 012
perolav@07.no

Over
20 000
medlemmer

Håndterer militære storinvesteringer

Sjefsjurist bak milliardkontrakter

Nye jagerfly, ubåter, kampvogner, overvåkingsfly, kystvaktfartøy og logistikkfartøy. Norge står foran en massiv fornying av militært utstyr. 13 milliarder kroner skal investeres hvert år, i tillegg til kampflyprosjektet. Midt i prosessen står jurist og direktør for juridisk enhet i Forsvarsmateriell, Johan Woo Kvandal.

Tekst: Tore Letvik

Han så ikke *den* komme da han studerte jus på juridisk fakultet i Tromsø; At Forsvaret skulle bli en attraktiv arbeidsplass for ham som jurist. Som leder av den nyopprettede sentrale juridiske enheten i Forsvarsmateriell har Kvandal nå som mål å bygge opp ett av landets sterkeste juridiske miljøer innenfor de mest sentrale relevante områdene.

– For meg er dette en unik anledning, og sikkert den eneste gangen i livet jeg får bli med på å bygge opp en avdeling. Vi prøver å rekruttere både internt og eksternt og jeg ønsker både unge, dyktige og «nysgjerrige» jurister, og eldre og mer erfarne. Ved å jobbe sammen i team skal de ansatte utvikle hverandre og støtte opp om hverandre. Sammensetningen og arbeidsformen vil gi enheten både pågangsmot, soliditet og trygghet i de vurderinger vi gjør under inngåelse av kontrakter om innkjøp av militært utstyr, sier Kvandal som ikke legger skjul på at Forsvaret ikke kan tilby lønn på høyde med advokater i det private næringsliv.

– Selv om juristene hos oss ikke vil være lønnsledende regner vi med å være attraktive på andre måter da vi kan tilby en arbeidsplass med et interessant innhold, utfordringer, et godt fellesskap og et sted hvor ansatte kan trives, sier Kvandal.

500 løpende kontrakter

Den sentrale juridiske enheten vil være organisert som et advokatkontor.

– Noe som også innebærer en unik mulighet for jurister i Forsvaret som ikke har advokatbevilling fra før. Hvis vi

rekrutterer internt i Forsvaret vil de som kommer til juridisk enhet kunne få advokatbevilling ved å starte hos oss som advokatfullmektiger, sier direktøren som har juridiske fagansvaret for Forsvarsmateriells 500 løpende kontrakter.

Blant annet står utskifting av de norske ubåtene av «Ula-klassen» for døren.

– Vi skal snart starte anskaffelsen av nye ubåter, noe som vil være den neste største investeringen i forsvarssektoren gjennom tidene, sier Kvandal.

Norge kjøper fire ubåter fra den tyske produsenten ThyssenKrupp Marine Systems (TKMS). Planen er å ta i bruk de nye ubåtene i 2025-2028.

Forsvarsmateriell er en relativt ny etat i forsvarssektoren og ble opprettet 1. januar 2016. Hvor mange jurister som skal ansettes i juridisk enhet med Kvandal som direktør, er foreløpig ikke offentlig tilgjengelig. Kvandal kan imidlertid fortelle at Forsvarsmateriell har mange jurister ansatt, foruten de som skal ansettes i juridisk enhet. Forsvarsmateriell er fordelt på fem såkalte fagkapasiteter, Marine, land, IKT, Felleskapasiteter og luftkapasiteter. De har fagansvar for å anskaffe det materiellet som inngår i deres fagfelt.

Som direktør for juridisk enhet i Forsvarsmateriell i en alder av 36 år er det ikke å overdrive å si at Johan Woo Kvandal har gjort lynkarriere. (Foto: Tore Letvik)

– Totalt jobber om lag 40 jurister i de fem kapasitetene, sier Kvandal.

Hans avdeling vil imidlertid ha et overordnet juridisk ansvar ved vurdering og inngåelse av store militærkontrakter både nasjonalt og internasjonalt.

– Juristene jobber sammen med fagpersoner fra alle felt. Juristenes kjerneområde er å vurdere risiko, noe som kan være krevende da det alltid vil være en viss risiko i forhold til inngåelse av kontrakter som kan omfatte mange millioner og kanskje milliardbeløp. En god jurist klarer å akseptere risiko på de rette områdene, sier Kvandal.

Lynkarriere

Som direktør for juridisk enhet i Forsvarsmateriell i en alder av 36 år er det ikke å overdrive å si at Kvandal har gjort lynkarriere. Han vokste opp i Mo i Rana, og flyttet til Tromsø hvor han studerte jus. Etter ferdige studier begynte han som advokatfullmektig i advokatfirmaet Thommessen i Oslo. Han har også vært dommerfullmektig

Vi skal snart starte anskaffelsen av nye ubåter, noe som vil være den neste største investeringen i forsvarssektoren gjennom tidene

og kom til den nylig opprettede sentrale juridiske enheten fra en stilling som konsernadvokat og avdelingsleder i anskaffelsesenheten i Statnett.

– Kravet til effektivisering i offentlig sektor treffer også Forsvarsmateriell og det er høye forventninger til at vi klarer å gjøre anskaffelser både raskere og billigere, sier Kvandal som ønsker å bygge et av landets sterkeste juridiske miljø innenfor relevante områder og sette nye og høye standarder innen juridiske områder.

– Flinke jurister og fleksible kontrakter med både norsk og internasjonal industri blir viktig for å møte for-

ventningene om å anskaffe mer materiell raskere og billigere. Jurister er gode til å forholde seg til risiko, og kan peke på og kanskje akseptere kontraktsforhold som ellers driver kostnadene unødvendig opp, både på kort og lang sikt, sier Kvandal.

Forsvarsmateriells ble opprettet 1. januar 2016 og har ansvar for å bidra til styrket kampkraft ved å modernisere og utruste Forsvaret med relevant materiell, levert til rett tid. Det årlige budsjettet på 13 milliarder er fordelt på om lag 200 prosjekter, og Forsvarsmateriell råder dermed over en tredjedel av forsvarsbudsjettet i Norge.

Innkjøpene av nye kampfly og kampvogner er blant de største investeringene. I inneværende år starter anskaffelsene av nye maritime patruljefly, kystvakt fartøy, ubåter, alle anskaffelsene er i milliardklassen. Også kampluftvern er blant investeringene.

– Anskaffelsene anses som krevende og forståelse for teknologi og merkantile prosesser er avgjørende for å lykkes med gjennomføringen, sier Kvandal.

Jurist varslet i Fredrikstad

Advarer mot konsekvensen av å varsle

– Jeg advarer andre mot konsekvensene av å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Selv føler jeg at jeg ikke hadde annet valg. Jeg opplevde å bli frosset ut, baksnakket om og innså at det var best for meg å slutte i jobben jeg hadde hatt i ni år.

Tekst: Tore Letvik

Dette sier en av de tre varslere i en omfattende varslersak som har satt sitt sterke preg på Fredrikstad kommune i flere år. Alle tre varslerne har sluttet i kommunen som følge av det de selv forteller å ha opplevd etter å ha varslet.

«Marit», som jobbet som jurist i kommunen, varslet for første gang i 2012 om det hun mente var feil bruk av den såkalte anleggsbidragsmodellen ved utbygginger. Senere skulle et skattekrav mot kommunen fra Skatt Øst vise at varselet hadde substans.

Hun er en av dem som har fått føle hva det koster å varsle. På tross av myndighetene og skiftende regjeringer gang på gang har understreket betydningen

av å verne varslere mot represalier, og selv om temaet stadig har vært på dagsorden i den offentlige debatt, opplever mange varslere å ikke bli tatt på alvor, og å bli utstøtt etter at de har sagt fra om kritikkverdige forhold.

Juristkontakt har møtt juristen som oppdaget forhold hun ikke kunne tie om i sin daværende jobb i Fredrikstad. Hun er en kvinne i 40-årene.

– Jeg må anta at de jeg varslet om i Fredrikstad vet hvem jeg er, men jeg vil beholde anonymiteten min utover dette, sier Marit.

Da hun oppdaget at kommunen brukte anleggsbidragsmodellen for utbygginger på en måte hun mente var feil – ved at utbyggerne urett-

I flere år har Fredrikstad kommune vært preget av en omfattende varslersak. «Marit» var jurist i kommunen og en av de tre varslerne.
(Illustrasjonsfoto: Thorfinn Bekkelund / Samfoto)

messig fikk beholde moms som skulle vært innbetalt, varslet hun sine daværende øverste ledere om dette.

– Jeg sa fra at kommunen ville risikere å komme i en posisjon hvor den ble skyldig innbetaling av moms, forteller Marit.

Hun fikk støtte av sin nærmeste leder, men heller ikke hun skal ha opplevd å bli tatt på alvor da hun tok saken høyere opp i systemet. Marits leder varslet derfor også, og er den andre av de tre varslere i den omfattende saken. Den tredje varsleren sa i fra om andre forhold og sluttet på grunn av det hun opplevde som gjengjeldelse for varslinger.

– Jeg trodde innholdet og alvoret i varselet mitt ville bli tatt fatt i, men isteden ble jeg innkalt til et svært ubehagelig møte hvor det gikk klart fram at det jeg varslet om ikke ble tatt seriøst, sier Marit.

Saken ble meldt oppover i systemet via varslersens nærmeste leder, som også varslet om kommunens praktisering av anleggsbidragsmodellen, som en del av det hun anså som systemsvikt.

Langvarig varslersak

Allerede tidlig i 2012 begynte varsleren å stille spørsmål ved kommunens praktisering av anleggsbidragsmodellen som praktiseres i flere kommuner, og som i utgangspunktet er akseptert av skattemyndighetene. I anleggsbidragsmodellen får utbyggere tilbake den momsen de har betalt. Et viktig prinsipp ved bruk av anleggsbidragsmodellen er imidlertid at kommunen selv skal være reell byggherre for den kommunaltekniske infrastrukturen (vei, vann og avløp), og slik skal det ikke ha vært i Fredrikstad.

Dersom kommunen hadde vært byggherre selv, kunne den inngående avgiften på kostnader til vann- og avløpsanlegg vært fradragsført, mens merverdiavgiften på veianlegg kunne kreves kompensert. Som byggherre skulle kommunen hatt ansvar for HMS, overordnet ansvar for risiko, og ha vært reell oppdragsgiver for entreprenørens og dennes formelle kontraktspart og den formelle tiltakshaver overfor plan- og bygningsmyndighetene.

Marit er i dag klar på at hun advarer andre mot konsekvensene av å

varsle, samtidig som hun har innsett at hun måtte følge sin egen stemme da hun valgte å varsle.

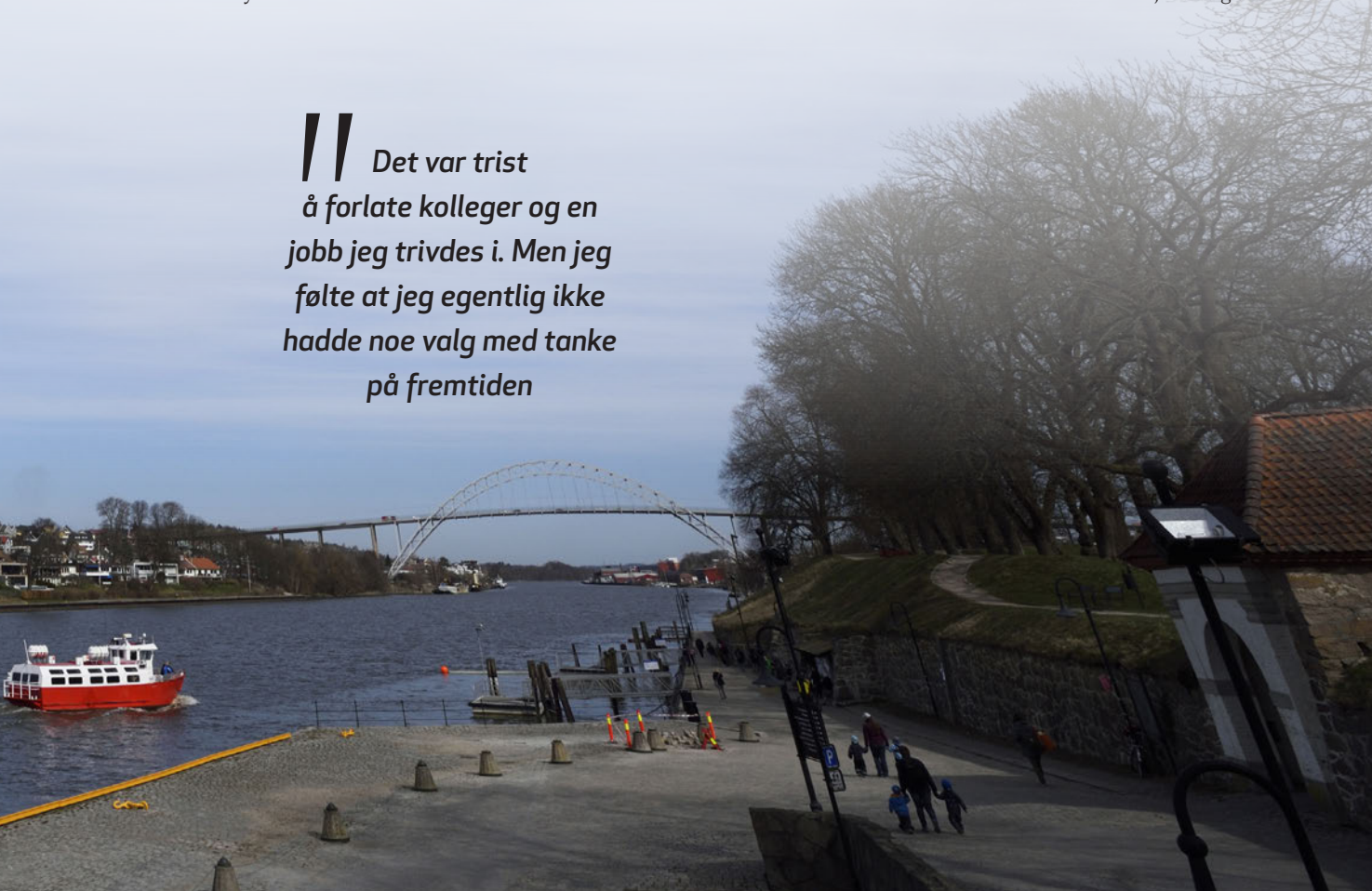
– Som jurist kunne jeg ikke sitte stille å se på noe som åpenbart var galt, og jeg varslet derfor flere ganger, sier Marit som opplevde at hennes nærmeste sjef, som også var varslar, sluttet.

– Da sto jeg selv ganske alene. Det ble hvisket rundt i gangene, jeg følte meg baksnakket og frosset ut, og forsto at det var til mitt beste at jeg kom meg vekk, sier Marit til Juristkontakt. Hun begynte da å søke juriststillinger andre steder, og fikk jobb i en annen kommune.

– Det var trist å forlate kolleger og en jobb jeg trivdes i. Men jeg følte at jeg egentlig ikke hadde noe valg med tanke på fremtiden, sier Marit som tenker med gru på om hun skulle vært i en posisjon hvor hun ikke hadde utdanning og kompetanse som var attraktiv for andre arbeidsgivere.

– Å være varslar uten mulighet til å komme seg vekk ville om mulig vært enda mer forferdelig, sier Marit som underveis har fått støtte, råd og

**|| Det var trist
å forlate kolleger og en
jobb jeg trivdes i. Men jeg
følte at jeg egentlig ikke
hadde noe valg med tanke
på fremtiden**

– Granskningen er igangsatt nå og kommunen ser fram til at den blir ferdigstilt slik at vi kan få avsluttet hele varslingskomplekset på en god måte, sier rådmann Ole Petter Finess. (Foto: Mimsy Møller / Samfoto)

bistand fra Juristforbundet sentralt, gjennom advokatkontoret.

Fikk rett

Senere har det vist seg at Marit og hennes nærmeste sjef, som også sluttet, fikk bekreftet at deres varsler var berettiget.

Et bokettersyn fra Skatt Øst avdekket at kommunen brukte anleggsbidragsmodellen for utbygger feil, slik at utbyggere urettmessig fikk beholde moms som skulle vært innbetalt. Dette gjaldt ti undersøkte prosjekter i perioden 2008 til 2015. Kommunen har fått varsel fra Skatt Øst om krav om tilbakebetaling av om lag 15 millioner kroner og en straffeavgift på 2,5 millioner kroner.

I en pressemelding i oktober i fjor skrev kommunen:

«Kommunens gjennomgang av fakta viser at Skatt Øst sin rapport har kartlagt flere kritikkverdige forhold. Fredrikstad kommune aksepterer at det er grunnlag for å hevde at vi ikke har praktisert anleggsbidragsmodellen riktig».

Kommunen sa imidlertid fra at den ikke aksepterte straffeavgiften.

Rådmannen i Fredrikstad har også gått ut og beklaget at Marit, og hennes

nærmeste sjef, ikke ble tatt på alvor da de varslet om dette.

Rådmann Ole Petter Finess i Fredrikstad kommune sier til Juristkontakt at kommunen nå avventer endelig vedtak hos Skatt øst. Han viser til at kommunen ga et grundig svar til Skatt øst i oktober i fjor, etter behandling i bystyret.

I papirene til bystyresaken heter det at:

«Kommunen gjorde ikke en helhetlig vurdering av hvordan anleggsbidragsmodellen prinsipielt ble lagt opp eller hvilke forutsetninger som måtte ligge til grunn for å praktisere den innenfor merverdiavgiftslovgivningen. Hverken kommuneadvokaten eller annen ekstern juridisk kompetanse ble benyttet for en slik vurdering i forbindelse med prinsippssaken til Bystyret i 2008.»

Problematisk

I bystyresaken heter at:

«Kommunes praktisering av anleggsbidragsmodellen har vært problematisk på flere områder.»

Og videre: «Det forhold at både bekymringsmeldinger/varsler og tilgjengelig informasjon om liknende saker ikke

var nok til at Seksjon for Regulering og teknisk drift gjorde en risikovurdering av praktiseringen, kan karakterers som uheldig og meget kritikkverdig.»

I oppsummeringen heter det også:

«Bekymringsmeldingen som ble sendt frem i 2012, gikk på om kommunens praktisering av anleggsbidragsavtaler kunne være i strid med gjeldende regelverk. Det er ikke ulovlig eller klanderverdig å avvise eller ikke å ta hensyn til et varsel. Men det bør være godt begrunnet. En slik begrunnelse kunne være fundert på en juridisk gjennomgang av sakskomplekset, hvilket ikke ble gjort.»

Rådmannen anbefaler granskning av hele varslerkomplekset og i den samme bystyresaken gjennomgås også behandling av varslingssakene.

«Bildet av varslingssakene, hvorav kun den ene har direkte tilknytning til anleggsbidragsmodellen (bekymringsmelding og varsel), er ganske sammensatt og for folk flest uoversiktlig. Innholdsmessig dreier det seg bl.a. om påstander om lederstyrt gjengjeldelse, mobbing og trakassering av de tre tidligere ansatte.»

– Granskningen er igangsatt nå og kommunen ser fram til at den blir ferdigstilt slik at vi kan få avsluttet hele varslingskomplekset på en god måte, sier rådmannen.

Gransking og politianmeldelse

Fredrikstad kommune har altså tatt initiativ til en gransking av varsler sakene i kommunen og ifølge en pressemelding fra kommunen har advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig fått oppdraget med å gjennomføre granskningen. Det er granskningen av hva som kan ha foregått i forbindelse med varslinger og påstander om trakassering og mobbing i «Seksjon for regulering og teknisk drift», granskningen skal rettes mot.

I pressemeldingen fra Fredrikstad kommune forteller kommunen at den fikk inn ti tilbud i forbindelse med en åpen tilbudskonkurranse, samt at Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig ble vurdert til å ha det beste forholdet mellom

kvalitet og pris. Gjennom sin pressemelding beretter Fredrikstad kommune at advokatfirmaet skal starte arbeidet med sin rapport som skal presenteres for setterådmann Nils Holm rundt 1. juni 2017.

Nils Holm fra Oslo kommune ble oppnevnt av bystyret i Fredrikstad som setterådmann i forbindelse med granskingen. Holm har vært med på å behandle om lag 500 varslingsaker i Oslo kommune.

Da Juristkontakt snakket med Marit i midten av mars var hun fortsatt ikke kontaktet av ad hoc-utvalget eller setterådmannen for å gi noen uttalelse i forbindelse med granskingen.

I fjor høst ble det også kjent at varslerne i Fredrikstad har levert en omfattende anmeldelse om ulike forhold i varsler sakene på mer enn 1000 sider til politiet. Politiet har bekreftet at sakene etterforskes.

Om politianmeldelsen sier rådmann Ole Petter Finess til Juristkontakt:

– Fredrikstad kommune kjenner ikke til det konkrete innholdet i anmeldelsen og hvilke medarbeidere som er anmeldt.

Rådmannen har blitt forelagt hele intervjuet med «Marit» og opplyser at hverken kommunen, han selv eller andre i kommunens ledelse ønsker å gi ytterligere kommentarer til Juristkontakts artikkel.

Jurister med negative erfaringer fra varslings

Mange ville ikke gjort det igjen viser undersøkelse.

Som omtalt i Juristkontakt 7/16 viser en undersøkelse fra Fafo, foretatt blant medlemmer av sju fagforbund, en negativ tendens når det gjelder juristers erfaring med varslings. Blant svarene fra Juristforbundets medlemmer var dette hovedtrekkene i undersøkelsen:

- Jurister varsler ikke så ofte som de andre yrkesgruppene.
- De varsler alene.
- Jurister opplever som oftest at varslingsen ikke hjelper.
- 65 prosent ville varslet igjen, noe som er det laveste antallet blant de spurte yrkesgruppene.
- Samlet for alle yrkesgruppene hadde 21 prosent mottatt negative reaksjoner. Medlemmer i Juristforbundet er blant dem som får mest negative reaksjoner, oppsummeres det i undersøkelsen.
- Juristene er samtidig de som er mest fornøyd med takhøyden når det gjelder diskusjoner om faglige spørsmål internt på arbeidsplassen.

– Vaktbikkjer

I tillegg til medlemmer i Juristforbundet deltok medlemmer i Norsk Sykepleierforbund, Den norske legeforening, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Utdanningsforbundet,

Norsk Tjenestemannslag og Politiets Fellesforbund. Undersøkelsen viser at kjennskapen til varslerbestemmelsene er størst blant Juristforbundets medlemmer. Hele 90 prosent svarer at de enten var godt (36 %) eller delvis (54 %) kjent med dem.

– Juristene er på mange måter samfunnets vaktbikkjer når det gjelder rettssikkerhet, og burde således være godt rustet både til å avdekke uregelmessigheter og til å stå for sitt syn på disse. Flere av funnene er derfor bekymringsfulle, sa Juristforbundets president, Curt A. Lier om undersøkelsen.

I Fafo-rapporten går det fram at det totalt var 51 prosent av de spurte i de sju forbundene som hadde varslet om kritikkverdige forhold. Den laveste andelen var blant medlemmene i Juristforbundet (38 prosent), og den høyeste andelen i Sykepleierforbundet (65 prosent).

Advokat Vidar Strømme, ved advokatfirmaet Schjødt, sier til nettavisen Khrono dårlige varslingsregler, eller dårlig håndtering av dem, undergraver og hemmer yringsfriheten.

Strømme har lang erfaring med varslings- og yringsfrihetssaker.

– Det at det må være «kritikkverdige forhold» for at man skal varsle, gjør det veldig vanskelig å være varslers, sier han til Khrono.

Knebler debatten

– En slik utformet regel vil automatisk medføre at all varslings oppfattes som en anklage om nettopp noe kritikkverdig. Den som mener å ha noe viktig å si om sin arbeidsplass, vil ofte påberope seg et varslersvern. Dermed vil man i samme øyeblikk ha erklært en alvorlig konflikt. Dette vil naturlig nok medføre at arbeidsgiver ser etter muligheter for å avverge disse anklagene, for eksempel gjennom en underminering av varslersens troverdighet, ved å avskjedige varslers, eller ved å hevde at det er varslet på «feil måte», sier Strømme.

Han mener også at kravet til «forvarslings varslings», altså måten varslings skal gjennomføres på, gjør terskelen for varslings høy.

– Man risikerer å få en diskusjon om måten man varsler på, og dermed knebler debatten om innholdet i saken det varsles om, sier han.

– Mens yringsfrihet innebærer at man kan ytre seg om alt hvis det ikke er forbudt, har varslingsreglene den funksjon at varslings er forbudt dersom vilkårene for varslings ikke er oppfylt. En slik «speilvendings» av yringsfriheten følger av måten bestemmelsen er bygd opp på. Av alminnelig debatt og enkeltsaker fremgår det tydelig at reguleringen også oppfattes slik. Dette er etter mitt syn en helt vesentlig innvending mot varslingsbestemmelsene, sier Strømme til Khrono.

Folkeaksjon mot kommunesammenslåing

Juristen som sto opp for kommunen sin

Regjeringen og støttepartiene skal «slanke» antall kommuner fra 428 til 358. I den omfattende kommune-reformen har juristen Lars Backer og andre ildsjeler stått på barrikadene i «Folkeaksjonen bevar Asker». De klarte ikke å hindre kommunestyret i å vedta sammenslåing med nabokommunene, men Backer har erfaringer han gjerne deler med andre som nå er i samme situasjon.

Tekst og foto: Tore Letvik

– Det gjelder å ha gode prosesser så folk ikke ender opp med å føle seg overkjørt i kommunereformen, sier 81-åringen. Han har en klar melding til kommunepolitikere landet rundt.

– Vern om lokaldemokratiet. Lytt til, og respekter innbyggernes syn, sier Backer som har 39 år bak seg som jurist i Asker kommune.

Backer understreker at han ikke er mot sammenslåing av kommuner.

– Små kommuner med lave innbyggertall som kan samles rundt et naturlig sentrum bør kunne ha mye å tjene på, og bli styrket av, å slå seg sammen. Mange av landets kommuner har færre enn 2000 innbyggere. Det kan det være grunn for å tro at regjeringen har rett i de stadig tilbakevendende argumentene om at en kommune bør være av en viss størrelse for å kunne etablere velfungerende fagmiljøer, for eksempel innen barnevern. Kommuner med flere titall tusen innbyggere, som Asker, med et innbyggertall på 60.000, er imidlertid store nok til å ha de fagmiljøer som er nødvendig for å klare seg selv, sier Backer.

I kommuneproposisjonen i 2015 presenterte regjeringen sin helhetlige plan for kommunereformen. Alle kommuner ble da pålagt å vurdere sammenslåing med en eller flere av nabokommunene. Aktuelle kommuner rundt Asker var Hole, Lier, Røyken, Hurum og Bærum. Da Hole og Lier trakk seg, gjensto Asker, Bærum, Røyken og Hurum. Konsulenter utredet fordeler og ulemper og redigerte for dette på et informasjonsmøte i Asker kommunes regi i februar 2016. Det vekket for alvor engasjementet i askerbøringen Backer. Han tok initiativet til Folkeaksjonen Bevar Asker.

– Vi ønsket ikke å bli en provins hos storebror Bærum. Jeg spøkte med at det ville bli som Sverige og Norge før 1905, sier Backer som også anså at en sammenslåing med buskerudkommunene Røyken og Hurum var lite aktuell.

Innbyggerundersøkelse

Backers råd til kommuner og innbyggere som nå befinner seg i den situasjonen Asker befant seg i, er at de bør sikre at folket kan ta stilling til så viktige saker i kommunevalg.

– Kommunesammenslåingen ble satt på dagsorden først i oktober 2015, etter kommunevalget. De som er der vi i Asker var i 2016, bør kreve folkeavstemning dersom de ikke har fått muligheten til å avgjøre gjennom valg, sier han.

I Asker ble det gjennomført en såkalt innbyggerundersøkelse.

– Flertallet i kommunestyret bestemte at det ikke skulle avholdes folkeavstemning, men en innbyggerundersøkelse hvor 2000 beboere i Asker ble spurt, sier Backer.

I innbyggerundersøkelsen, som var klar i midten av mai i fjor, svarte 22 prosent at de ønsket sammenslåing med kommunene Røyken og Hurum. 32 prosent ønsket sammenslåing med Bærum, mens 42 prosent ville bevare Asker som en egen kommune. En måned senere vedtok et flertall i kommunestyret i Asker sammenslåing med kommunene Røyken og Hurum. Når vedtaket først var gjort velger Backer og Folkeaksjonen å akseptere resultatet og å se fremover.

– Asker beholder kommunenavnet og administrasjonssenteret. Vi pleier å si at Asker ble bevart og vel så det. Når sammenslåingen med Røyken og Hurum er vedtatt, vil vi i Folkeaksjonen naturligvis bidra til at den nye kommunen blir vellykket for befolkningen i de nåværende kommunene.

Argumenterte for arealer

– De i Asker som argumenterte for en sammenslåing la vekt på at Asker trenger arealer i fremtiden for boliger og næringsvirksomhet. Nye Asker får et areal som er om lag fire ganger større enn dagens. Røyken og Hurum har om lag 30.000 innbyggere tilsammen. Ved en sammenslåing vil antallet folkevalgte bli halvert i forhold til dagens tre kommuner. Vi som stemte mot

sammenslåingen mener det vil svekke lokaldemokratiet, nærhet og fellesskap, sier Backer som fortsetter.

– Når det gjelder kommunestrukturen i Norge må vi akseptere at det er Stortinget som bestemmer hvordan Norgeskartet skal se ut. Men skal kommuner slås sammen er det viktig at det er gode, demokratiske prosesser på forhånd. De fleste er vel enige i at vi har for mange små kommuner i Norge, men i vårt langstrakte land er det stor forskjell på tett befolkede områder og tynt befolkede områder. Kommunestrukturen må derfor vurderes lokalt i våre distrikter. Tvangssammenslåing av kommuner for å få «regionskommuner» er meningsløst når vi fortsatt skal ha fylkesregioner. Ulempen med å slå sammen til store kommuner er at avstanden til de som styrer blir lengre fra befolkningen. Blir kommunen for stor, kan det bli aktuelt med distriktskontorer og flere administrative nivåer, sier han.

– En kommune er noe annet enn en bedrift. Kommunen skal yte offentlige tjenester. Men det er også lokaldemokratiet. Det er folkevalgte som skal styre og foreta prioriteringer. Det gjelder å engasjere befolkningen slik at man får folk til å sitte i styrer, utvalg og råd. Da må ikke kommunen bli noe fjernt for befolkningen, sier den erfarne kommunejuristen som i 22 av sine 39 år i Asker kommune var juridisk rådgiver og sekretær for bygningsrådet, og jobbet tidligere i karrieren i kommunaldepartementet og som dommerfullmektig i Ytre Follo sorenskriverembete, i Drøbak. Han vurderte i sin tid også å gå inn i politikken.

– Jeg oppdaget imidlertid allerede da at politikk er en rå sport, og valgte i stedet byråkratiet, sier Backer.

H, V, Frp og KrF har inngått en avtale om å redusere antallet kommuner til 358 fra 428. Over 90 kommuner har sagt seg villig til frivillig sammenslåing. 13 blir slått sammen med tvang. Antall fylker skal halveres. Første sammenslåing skjer i 2020.

Menneskerettighetspris til Barnas Jurist

Jusstudentenes Menneskerettighetspris for 2017 ble i mars tildelt Barnas Jurist.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

Foto: Hoan Nguyen

– Vi er veldig glade for å motta denne anerkjennelsen til Barnas Jurist. Gratis rettshjelp til barn og unge er nybrottsarbeid i Norge og vi er veldig stolte av å kunne tilby juridiske tjenester av god kvalitet til noen av samfunnets mest sårbare. Det er Gatejuristens frivillighetsmodell og de systemene vi har for å tilrettelegge for og kvalitets sikre frivillig arbeid som har brakt oss dit vi er i dag. Våre dyktige frivillige

jusstudenter, jurister og advokater er grunnen til at vi lykkes, sa Tamar Thorud, prosjektleder for Barnas Jurist, ved tildelingen av prisen under Menneskerettighetsuka.

Barnas Jurist får prisen for sitt arbeid med å fremme jusstudenters engasjement for barn og unges menneskerettigheter og ble delt ut på Frokostkjelleren ved Universitetet i Oslo, i regi av Amnesty Jus Oslo og JSU.

«I kraft av å være et rettshjelpsprosjekt der frivillige jusstudenter, advokater og jurister tilbyr gratis rettshjelp til barn og unge, mener juryen at vinneren gjør en fremragende innsats for å sikre barn og unges grunnleggende rettigheter. Med sitt arbeid bidrar vinneren til å styrke barn og unges rettslige stilling i samfunnet», skriver juryen.

Siden prosjektets etablering i juni 2016 har barn og unge fått gratis rettshjelp i 120 enkeltsaker. Barnas Jurist er et prosjekt sprunget ut av Gatejuristen i Oslo.

– I Gatejuristen er vi veldig stolte av Barnas Jurist og de flotte resultatene prosjektet kan vise til. Teamet i Barnas Jurist har levert over all forventning, sier Gatejuristens leder, Cathrine Moksness.

Tamar Thorud trekker fram de frivillige i Barnas Jurist.

– Dette er en stor honnør til dem og en viktig anerkjennelse av det gode arbeidet de gjør for barn og unges rettigheter, sier han.

Praktisk erfaring

Blant de frivillige tilstede ved prisutdelingen var jusstudentene Carsten Smith Elgesem og Fride Wirak

– I Barnas Jurist setter vi teorien fra studiet ut i livet og får praktisk erfaring og verdifulle faglige nettverk. Samtidig er det motiverende å se at vårt arbeid utgjør en viktig forskjell i unge menneskers liv, sa Elgesem.

– Det er stor forskjell på å ha rett og å få rett. I Barnas Jurist sørger vi for at barn og unge faktisk får sine grunnleggende rettigheter oppfylt. Det er vi stolte av og Jusstudentens Menneskerettighetspris er med på å synliggjøre at det er mulig å gjøre en forskjell, sa Wirak.

”Retts hjelpstilbud der barn og unge kan få juridisk bistand på alle rettsområder er i dag underrepresentert. Juryen mener derfor at prisvinneren utgjør et viktig og nødvendig tilskudd til de allerede eksisterende instanser som ivaretar barn og unges rettigheter, skriver juryen, som har bestått av Linnea Røsjø Johansen (leder av Amnesty Jus Oslo), John Peder Egenæs (generalsekretær i Amnesty International Norge), Inga Bostad

(direktør ved Norsk Senter for Menneskerettigheter), Kari Werenskjold (Juridisk Studentutvalg), Astrid Fauskanger Mæhle (leder for Menneskerettighetsuka) og Maryam Khan (Jusstudentenes menneskerettighetspris)

Stor bredde

Da Juristkontakt intervjuet Tamar Thorud om Barnas Jurist i fjor, fortalte han at rettshjelpsprosjektet har saker av stor bredde.

– Det har vært saker som gjelder barn i fosterhjem og som dreier seg om medbestemmelse og konflikter med fosterforeldre. Her gjelder det å ikke eskalere konflikten. Det har også vært saker på utlendingsfeltet som handler om familiegjenforening, sa han.

Han fortalte også om en sak der en ung gutt, som hadde falt utenfor i samfunnet, endelig fikk seg jobb som

sjåfør. Men på grunn av en tidligere dom hadde politiet innsigelser mot at han skulle få ha sertifikat.

– Vi jobbet med saken og det endte med at politiet trakk innsigelsen. Vi hadde også en sak som handlet om kjønnsidentitet hos en gutt med minoritetsbakgrunn. Han trengte hjelp og rådgivning, men foreldrene nektet ham det. Der gikk vi inn i en dialog, det er igjen viktig med lavest mulig konfliktnivå, og resultatet ble at gutten selv fikk bestemme å ta imot hjelp. Det at vi arbeider med å holde lavt konfliktnivå er veldig viktig i saker med barn og unge.

– Saker kommer til oss fordi vi er ute i miljøene. Det er aksjonsprosjekter der vi kartlegger rettshjelpsbehov og driver nybrottsarbeid, sa Thorud.

Mange var med for å feire Barnas Jurist.

I forgrunnen f.v. Cathrine Moksness, Tamar Thorud, Fride Wirak og Carsten Smith Elgesem.

Fra forsvarsadvokat til forfatter

John Hart er en amerikansk bestselgende krimforfatter som sa opp jobben som forsvarsadvokat for å skrive på heltid. Seks bøker, ti år og en solid fanskare senere, har han aldri sett seg tilbake.

*Tekst: Caroline Svendsen
Foto: Anette Andresen*

Bare i Norge har John Hart solgt nærmere 200 000 bøker, og har mange lojale lesere. I hjemlandet USA er han den eneste forfatteren som har vunnet den høythengende Edgar-prisen for beste roman to ganger på rad. Hans bøker er oversatt til 30 språk og solgt til over 70 land. I USA gikk hans nyeste bok «Syndenes Forlatelse» rett inn på bestselgerlisten på New York Times.

Som tidligere forsvarsadvokat skil- drer han det amerikanske rettsvesenet fra innsiden, og tar opp mye som er problematisk med det amerikanske rettsvesenet. «Syndenes forlatelse» tar for seg både politivold mot svarte og vold mot innsatte i amerikanske fengsler.

Faktisk ble han så desillusjonert som advokat at han sa opp jobben for å begynne å skrive fulltid.

– Drømmen min var å bli forsvarsadvokat, og jeg ville være i retten hele tiden og føre saker foran domme- ren. Det jeg glemte var at en stor del av jobben handlet faktisk om å for- svare kriminelle som ofte også var skyldige. Jeg fant ut at det var noe jeg ikke hadde lyst til å gjøre resten av min yrkeskarriere, forklarer han.

Vi treffer han i Oslo til en prat i midten av mars i forbindelse med at han er på Norgesbesøk. I løpet av den uken han var i landet rakk han å besøke Bergen og Trondheim, og gjes- tet også Krimfestivalen.

Sluttet som advokat

John Hart forklarer at i den lille byen i Nord-Carolina der han bodde på den tiden og jobbet som advokat, var det vanlig at man som ny de første to årene i jobben, fikk de mindre alvor- lige sakene.

– Så etter at jeg hadde vært i advo- katfirmaet i to år fikk jeg min første virkelige stygge sak og ble bedt om å forsvare en barneovergreiper. På det tidspunktet hadde jeg en syv uker gammel datter hjemme, og fant ut at dette var en klient jeg ikke greide å være forsvarer for, sier han.

Det endte med at han forlot job- ben som forsvarsadvokat kort tid etter og viet tiden sin til å skrive i stedet.

– Jeg har alltid ønsket mer enn noe annet å være forfatter, forteller John Hart.

Men veien dit ble lang og kron- glete. John Hart skrev nemlig to bøker som ble refusert av forlagene, noen år tidligere. Det var først når han bestemte seg for å prøve en siste gang, og skrev de første ti sidene av det som ble hans første bok «Løgenes Konge», at det løsnet og han bestemte seg for å bruke et år på å skrive fulltid – altså etter å ha sagt opp jobben som advo- kat.

**|| På det tidspunktet
hadde jeg en syv uker
gammel datter hjemme,
og fant ut at dette var
en klient jeg ikke greide
å være forsvarer for**

Elleve og en halv måned senere sendte han boken til forlaget via en agent, men også da fikk Hart avslag. Siden han da hadde sagt opp jobben som advokat begynte han å jobbe som børsmegler og det var først ni måne- der etterpå at han tok frem bokma- nuskriftet på nytt.

– Da så jeg alle problemene med teksten og jeg brukte de neste tre månedene ved siden av jobben til å redigere boken før jeg sendte den ut på nytt til en agent, og denne gangen ble boken kjøpt av et forlag, forteller han. Resten av historien er kjent og etter denne boken kunne Hart vie mesteparten av tiden sin til å skrive.

Miljøskildringer

Bøkene hans skildrer gjerne avsides- liggende samfunn i sørstatene i USA. Selv vokste John Hart opp i Nord-

Carolina, men bor nå i Virginia med kone og to døtre. Han kjenner godt til de miljøene han skildrer.

John Harts krimbøker er ulik en del andre bøker i denne sjangeren ved at hver bok er en avsluttet fortelling. Han har heller ingen karakter som går igjen fra bok til bok og som løser saken, slik som ofte er vanlig hos andre krimforfattere.

– Det å skrive en krimbok der karakterene endrer seg fra gang til gang og uten at det er en gjenkjenne- lig hovedperson i alle bøkene er ti ganger mer arbeid, men jeg tror jeg ville ha kjedet meg veldig hvis den samme karakteren skulle gå igjen, for- klarer Hart.

Bøkene hans er veldig karakter- drevne, det vil si at det er viktig at leseren bryr seg om hva som skjer med personene i bøkene. Hart bruker mye tid på å forme karakterene, og å sørge for at de handlingene som skjer stemmer overens med hvordan karak- terene er. Hovedmotivasjonen er å forklare hvorfor en karakter har blitt som de er blitt.

– Egentlig ønsker jeg mest å skil- dre personer som lever normale liv og at politiet har vanlige jobber, forklarer han.

Men siden dette tross alt er krimi- nalromaner skjer det også mye uvan- lig og uventet. Hans nyeste bok «Syndenes Forlatelse» handler om en seriemorder, men at handlingen skulle utspille seg slik er overraskende, for leseren, men faktisk også for John Hart selv.

– Jeg leser ikke selv bøker om seriemordere, så jeg ventet ikke å ende opp med tolv døde personer, forteller han.

Dette var også kanskje den boken som var vanskeligst for han å skrive og det gikk fire år mellom «Brødrene fra Iron House» og «Syndenes Forlatelse.»

– Jeg hadde ikke den rette his- torien og kastet bort ett år på å finne den. Jeg skrev tre ulike versjoner av «Syndenes Forlatelse» før jeg fant den riktige historien, sier Hart. Han røper

John Hart var en av deltagerne på Krimfestivalen i Oslo i mars. Her i samtale med Anne Grosvold.

samtidig at boken er løselig basert på den sanne historien om seriemorderen Dennis Rader i Kansas mellom 1974 og 1991. Han torturerte og drepte minst ti ofre før han ble oppdaget.

– Jeg ble fascinert av at disse morderne kunne fortsette over så lang tid uten at morderen ble oppdaget. Det viste seg å være en familiemann som var kjent i kirken og hadde familie. Jeg skjønner ikke at noen i byen ikke oppdaget hvem det var som drepte alle disse menneskene, sier Hart.

Kritisk til rettsvesenet

Hart er kritisk til det amerikanske rettsvesenet, noe handlingen i en del av bøkene hans også viser.

– Jeg mener at det amerikanske rettssystemet er overbelastet. Det har

skjedd for mye privatisering i denne sektoren, og det kan åpne for korrupsjon, sier han og nevner spesielt privatdrevne fengsler som et problem i USA. – Amerikanske fengsler er fryktelige, sier han.

Mye av det som skildres i bøkene er basert på egne erfaringer fra advokatpraksisen. Det betyr også at Hart gjør lite research før han begynner å skrive.

John Hart gjør det allikevel klart at han ser på det å være forfatter som en jobb, og har vanlig kontortid i uke-dagene. Han har bygget et eget lite hus på eiendommen sin i Virginia som nå er kontoret hans.

– Jeg vet ikke hva som trigger ideene til bøkene mine, men tror det hjelper at jeg går lange turer på gården der jeg bor, sier han.

En annen fritidssysssel er dessuten riding, og det er en hobby kona og de to døtrene også deler. Foruten skrivningen har Hart bare tre store hjertesaker: familien, skrivningen og vern om North-Carolinas villmark.

En ting som er sikkert er at han aldri ønsker å vende tilbake til livet som forsvarsadvokat.

– Nei jeg vender nok aldri tilbake til advokatyrket. Jeg syns at risikoen er for høy, når man tenker på hvor alvorlig en slik sak kan være for de man skal forsvare. Dessuten har jeg innsett at det var nok aktor jeg skulle ha vært, innser han.

– Nei, det å være forfatter gir meg den ultimate friheten, konstaterer Hart.

Slanker antall fylkesmenn fra 17 til 11

Men opposisjonen varsler endringer hvis det blir regjeringsskifte

Fra 1. januar 2019 skal Norge være inndelt i 11 fylkesmannsembeter, mot dagens 17. Det ble klart da kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner offentliggjorde regjeringens nye struktur for fylkesmannsembetene. Strukturen ble vedtatt av Kongen i statsråd 10. mars, men opposisjonspolitikere varsler mulige endringer dersom det blir regjeringsskifte til høsten.

Tekst: Tore Letvik

Arbeiderpartiets Helga Pedersen har i mediene allerede varslet at Ap vil vrake det nye regionkartet hvis de overtar. Hun mener det har vært en «elen-dig prosess med et svært dårlig resultat». Senterpartiets kommunalpolitiske talskvinne Heidi Greni sier til NTB at hun er svært misfornøyd med regjeringens valg.

– Denne regjeringen har rotet det til mer enn ryddet opp i den regionale organiseringen av statlig virksomhet. Dette rotet må det ryddes opp i. Siste ord er derfor ikke sagt om organiseringen av statsforvaltning og fylkesmannsembetene, sier Greni.

Juristkontakt har tidligere omtalt skepsis blant fylkesmannsjuristene til regjeringens fremtidige organisering av fylkesmannsembetene. Hallvard Øren, som er leder av Fylkesmannsjuristene i Juristforbundet har vært tydelig på at hovedfokuset må være på fylkesmannsembetene som rettsikkerhetsinstans, og uttalte i Juristkontakt i fjor høst at han ikke var fornøyd med prosessen.

– Fylkesmannsembetene ivaretar rettsikkerhetsoppgaver overfor grupper i samfunnet der nærhet for embetene til gruppen er helt avgjørende. Sentralisering av embetene vil svekke rettssikkerheten for innbyggerne, for eksempel innen barnevern, vergemål, helse- og omsorg. Det er dårlig utredet i KMDs rapport hvilke konsekvenser en sentralisering av fylkesmannsembetenes lokalisering vil medføre. Rettssikkerheten vil svekkes for svake grupper, sa Øren i fjor.

Etter at strukturen nå er vedtatt, sier han at han er glad for at det legges

opp til delt lokalisering i flere av embetene og at graden av medvirkning er bedre enn fryktet. Men han er klar på at fokus fortsatt må være på hvilke oppgaver fylkesmannsembetene skal ha.

– Fylkesmannsjuristene har i lang tid jobbet for at fylkesmannsembetene skal få en mest mulig effektiv og praktisk organisering. Derfor har vi også stilt kritiske spørsmål til den prosessen som har foregått frem til beslutningen om å slå sammen flere embeter. Vårt fokus har vært på oppgaveløsningen og våre oppgaver knyttet til svake grupper i samfunnet. Da må vi ha nærhet til de vi skal ivareta, sier han.

Delt lokalisering

– Med tanke på beslutningen som nå er tatt er Fylkesmannsjuristene glade for at det legges opp til delt lokalisering i flere av de nye Fylkesmannsembetene, selv om vi er bekymret for kun ett kontorsted for det store området i Innlandet. Hedmark og Oppland er et stort område, og da vil nærhetsperspektivet raskt bli skadelidende. Det er imidlertid positivt at regjeringen synes å legge opp til større grad av medvirkning i omstillingsprosessen

– Det er positivt at regjeringen synes å legge opp til større grad av medvirkning i omstillingsprosessen enn det vi i utgangspunktet fryktet, sier Hallvard Øren, leder av Fylkesmannsjuristene (Foto: Tore Letvik)

enn det vi i utgangspunktet fryktet, sier Hallvard Øren.

– Selv om de nye fylkesmannsembetene har tiltredelse først den 1. januar 2019 håper vi at departementet legger til rette for at de nye fylkesmennene skal delta i omstillingsprosessen forut for iverksettelsen av reformen. Omstillingsarbeidet starter nå. Fylkesmannsjuristene kommer til å bidra aktivt og konstruktivt i prosessen, der fokus er på å sikre rettssikkerheten til de gruppene vi skal ivareta. Vi vet imidlertid at dette vil bli svært krevende, og at lokaliseringsspørsmålet er sentralt i denne risikovurderingen, sier lederen for Fylkesmannsjuristene.

– Staten må tilpasse seg

Det var i 2014 regjeringen besluttet å utrede fremtidig struktur og størrelse

Hedmark og Oppland er et stort område, og da vil nærhets- perspektivet raskt bli skadelidende

for fylkesmannen, for at Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) skulle vurdere hensiktsmessig inndeling av embetene koblet til oppgaver og roller fylkesmannen skal ivareta. Bakteppet er kommunereformen og en endret kommunestruktur.

Under sin offentliggjøring av at antall fylkesmannsembeter reduseres fra 17 til 11 fra 1. januar 2019, uttalte kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner følgende om behovet for endringer.

– Når kommuner og fylker endrer grenser, må også staten tilpasse seg, sa Sanner.

I 2020 er det 100 år siden forrige store reform av fylkesmannen. Det var stor oppslutning om en regionmodell med 10-12 embeter da saken ble utredet i 2016.

Dersom regjeringens vedtak om ny fylkesmannsstruktur blir stående vil den nye strukturen bli som følger:

Fylkesmannsembetene i Hordaland og Sogn og Fjordane slås sammen til et embete med delt lokalisering.

- Fylkesmannsembetene i Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud slås sammen til et embete med tre lokaliseringer.
- Fylkesmannsembetene i Oppland og Hedmark slås sammen til et embete lokalisert ett sted.

– Det er viktig at vi får gode omstillingsprosesser, og at de ansatte blir ivare tatt på en best mulig måte, sier kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (Foto: Hans Kristian Thorbjørnsen)

– Når Sanner vil utnevne de nye fylkesmennene nå, for å løse en kontroversiell struktur rett før et valg, så viser det en arrogant tilnærming til demokratiske prosesser, mener Aps Helga Pedersen (Foto: Ap)

- Fylkesmannsembetet i Telemark og Vestfold slås sammen til et em-bete lokalisert ett sted.
- Fylkesmannsembetene i Aust- og Vest Agder er allerede sammen-slått fra 1. januar 2016.
- Fylkesmannsembetene i Sør- og Nord Trøndelag slås sammen slik tidligere vedtatt fra 1. januar 2018.
- Embetene i Møre og Romsdal, Rogaland, Nordland, Troms og Finnmark opprettholdes som i dag.
- For de tre nordligste embetene kan det bli aktuelt med strukturendringer når ny regionstruktur i Nord-Norge er besluttet, senest våren 2018.

Lokaliseringssted

– For å få en god regional balanse i offentlige arbeidsplasser, ønsker regje-

ringen å vurdere fylkesmannens locali-sering i sammenheng med lokalisering av fylkeskommunenes administrasjo-ner, sier Sanner.

I departementets pressemelding heter det: «Der det besluttes delt loka-lisering, tas det ikke nå stilling til hvor hovedsete for fylkesmannen skal være. Regjeringen tar sikte på å beslutte det i løpet av våren i forbindelse med tilset-ting av embetene som fylkesmenn i de sammenslåtte embetene.»

Det er kun lokaliseringen av embe-tet i Oslo-regionen som er klar nå. I til-legg fastslås det delt lokalisering, dvs. at lokalisering i både Sogn og Fjordane og Hordaland opprettholdes. I Sogn og Fjordane blir det om lag samme antall ansatte, og ikke færre arbeidsplasser, i følge departementet som i sin presse-melding understreker at Fylkesman-nens oppgaver først og fremst er rettet

mot kommunene, men at embetet også har enkelte oppgaver mot innbyg-gerne og næringslivet.

«En av fylkesmannens hovedopp-gaver er å ivareta folks rettssikkerhet som likebehandling, habilitet og rettferdighet gjennom tilsyn med kom-munene og behandling av klager på kommunale vedtak. Fylkesmannen har også et spesielt ansvar for å sam-ordne dialogen mellom stat og kom-mune», heter det i pressemeldingen.

– Vi endrer fylkesmannsembete-nes grenser så de passer bedre sam-men med de nye fylkeskommunene / regionene og andre statlige regionale inndelinger, sier Sanner.

Og fremholder at sammenslåing av de minste embetene betyr styr-king av fagmiljøer, bedre samordning mot kommunene og mer effektiv drift. I følge departementet får Fyl-

– Jeg tror på ingen måte at siste ord er sagt i saken, sier Heidi Greni i Senterpartiet.
(Foto: Sp)

kesmannen også «mer sammenfallende grenser med andre statsetater som politi- og beredskapsetatene hvor god samordning kan være avgjørende ved krisesituasjoner.» I pressemeldingen heter det videre: «Regjeringen har lagt spesiell vekt på behovet for sammenfallende grenser mellom fylkeskommunen og fylkesmannen ved å etablere et stort embete for Oslo-regionen.»

– Vi mener et stort embete for Oslo-regionen vil gi gode muligheter for å bygge opp sterke og spesialiserte kompetansemiljøer på alle fylkesmannens fagområder, og gi nye forutsetninger for oppgaveløsning og effektivisering, sier Sanner.

Omstillingsavtaler

– Vi planlegger å opprettholde tre lokaliseringer i Oslo, Moss og Drammen for å sikre nærhet til kommuner og innbyggere. Det er også aktuelt å vurdere mer enn én assisterende fylkesmann i det nye embetet for å styrke lokalt lederskap. Det skal legges stor vekt på regional fordeling av arbeidsplasser. Derfor skal lokaliseringene i Drammen og Moss ha minst like mange ansatte som i dag, sier han.

De nye fylkesmannsstillingene vil bli utlyst eksternt. Disse vil bli kunn-

gjort så snart som mulig for å sikre en snarlig avklaring om hvem som skal lede de nye embetene. Det vil gi den påtroppende fylkesmannen god tid til å bli kjent med embetene, kommunene og andre samarbeidspartnere. Tiltredelsene vil skje fra 1. januar 2019.

– Det er viktig at vi får gode omstillingsprosesser, og at de ansatte blir ivarettatt på en best mulig måte, sier Sanner.

I departementets pressemelding heter det at «Ingen av de ansatte vil miste sitt tilsettingsforhold, men de må være forberedt på å måtte bytte arbeidsoppgaver og/eller arbeidssted. Det skal inngås omstillingsavtaler med de berørte tjenestemannsorganisasjonene på sentralt nivå. Omstillingsavtalens formål er blant annet å sikre de ansattes medbestemmelsesrett og skal gi den enkelte ansatte trygghet i arbeidsforholdet under omstillingsarbeidet.»

– Siste ord ikke sagt

Sp-politikeren Heidi Greni, som er partiets medlem i Stortingets kommunal- og forvaltningskomité, varsler allerede nå at vedtaket om å sentralisere fylkesmannsembetene vil møte «berettiget motstand».

Hun viser til at inndelingene av nye politidistrikt, sykehusene, Nav, Innovasjon Norge, domstolsadministrasjon og skatteetaten går på kryss og tvers av fylkesgrensene.

– Det ser ut som regjeringen ikke har tenkt på at noen av disse skal passe sammen, sier Greni.

– Jeg tror på ingen måte at siste ord er sagt i saken. Embetene vil dekke regioner som varierer i befolkning fra 1,8 millioner til 75.000, og samsvarer heller ikke med foreslått fylkesinndeling, sier hun.

Hun mener felles fylkesmann for Oslo og det nye storfylket Viken viser at sammenslåingen av Østfold, Akershus og Buskerud er håpløs.

– Jeg forstår at Oslo og Akershus er så sammenvevd som region og arbeidsmarked at det er naturlig å videreføre felles fylkesmann, men regjeringens nye konstruksjon med et felles fylkesmannsembete for Oslo og Viken viser bare at sammenslåingen av Østfold, Akershus og Buskerud ikke er gjennomtenkt, sier Heidi Greni til NTB.

Ap og Sp har varslet at de reverserer regionreformen hvis de får danne ny regjering til høsten. De nye grensene for fylkesmennene følger ifølge Aftenposten i stor grad det nye regionkartet som ble presentert drøye to uker før vedtaket om reduksjonen i antall fylkesmannsembeter ble offentliggjort.

– Jeg advarer kraftig mot dette, sier Helga Pedersen (Ap) til Aftenposten.

Hun mener det er udemokratisk og «veldig spesielt» at kommunalminister Jan Tore Sanner vil ansette fylkesmennene nå, mens den nye strukturen ikke skal være på plass før 1. januar 1919.

– Når Sanner vil utnevne de nye fylkesmennene nå, mens den nye strukturen ikke skal gjennomføres før om to år, for å låse en kontroversiell struktur rett før et valg, så viser det en arrogant tilnærming til demokratiske prosesser, sier Pedersen.

Seiret over regjeringen etter uenighet
om byggeforbud i strandsonen

Sivilombudsmannen fikk fullt medhold i Stortinget

I to år nektet Kommunal- og moderniseringsdepartementet å følge Sivilombudsmannens uttalelse om at byggeforbudet i strandsonen også gjelder for reguleringsplaner som er eldre enn 2008, da det gjeldende forbudet ble innført i den nye Plan- og bygningsloven. Nylig slo flertallet i Energi- og miljøkomiteen på Stortinget fast at ombudsmannens uttalelse skal følges.

Tekst: Tore Letvik

– Jeg er tilfreds med at det nå er avklart at innstrammingen som ble foretatt i 2008 om bygging i strandsonen, også gjelder for eldre reguleringsplaner, sier sivilombudsmann Aage Thor Falkanger.

Det var etter en klage til ombudsmannen i 2015 om bygging av et lysthus i strandsonen i Lier at Sivilombudsmannen uttalte at det ikke var anledning til å bygge innen 100-metersfeltet, selv om reguleringsplanen var fra før 2008, og uten definert byggegrense mot sjø.

Dette var Kommunal- og moderniseringsdepartementet uenig i og ga beskjed til landets fylkesmenn om at departementets lovforståelse skulle legges til grunn. På bakgrunn av denne

saken og en annen mindre sak hvor departementet også gikk mot Sivilombudsmannens uttalelse, sendte ombudsmannen en særskilt melding til Stortinget om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet ikke følger ombudsmannens uttalelser.

I meldingen til Stortinget trakk Falkanger fram det betenkelige ved at forvaltningen ikke følger Sivilombudsmannen.

«Sivilombudsmannens uttalelser er ikke juridisk bindende, og ombudsmannen kan heller ikke omgjøre avgjørelser truffet av forvaltningen. Stortinget har likevel forutsatt at forvaltningen retter seg etter uttalelser fra ombudsmannen. I praksis skjer dette i de fleste saker. Sivilombuds-

mannen er oppnevnt av Stortinget for å kontrollere forvaltningen. Det er derfor særlig uheldig dersom forvaltningen ikke følger ombudsmannens uttalelser om tolking av lover Stortinget har vedtatt. Dette undergraver ombudsmannens mulighet til å utføre sitt oppdrag og svekker den parlamentariske kontrollen av forvaltningen», skrev Falkanger.

Orienterer Stortinget

I sin orientering til Stortinget pekte Falkanger spesielt på ombudsmannens betydning i byggesaker.

«I plan- og arealsaker er Sivilombudsmannen ofte siste mulighet til å få prøvet et forvaltningsvedtak. Dersom forvaltningen åpner for bygging i strandsonen i strid med loven, vil Sivilombudsmannen med stor sannsynlighet være siste instans i disse sakene. Det vil trolig være få private som har så stor interesse i lovtolkningsspørsmålet at de vil ta risikoen ved å ta en sak inn for domstolene. Saken om dispensasjon fra kravet om reguleringsplan har ikke en liknende prinsipiell betydning. Ombudsmannen viser til at det er vanskelig for ham å forstå hvorfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastholder sitt standpunkt også etter en fornyet vurdering. Det kan nok være tilfeller hvor saker av stor prinsipiell betydning byr på en slik tvil at forvaltningen kan ha grunn til å fastholde sitt standpunkt. Etter ombudsmannens mening er imidlertid ingen av de frem-

Sivilombudsmann Aage Thor Falkanger

lagte sakene av en slik karakter. Byggeforbudet i strandsonen ble innført ved lov i 1965, og lovgivers intensjon kommer klart frem i forarbeidene til nåværende plan- og bygningslov. At forvaltningen i disse to sakene ikke følger ombudsmannen, er etter ombudsmannens syn egnet til å svekke tilliten til forvaltningen og til ombudsmannsordningen. Ombudsmannen har derfor funnet grunn til å orientere Stortinget om de to sakene», skrev Falkanger.

Støtte i juridisk litteratur

Regjeringen kom deretter med et forslag om at byggeforbudet i strandso-

nen ikke skal gjelde for planer fra før 2008 i 100-metersbeltet langs sjø. Sammen med forslag om en rekke andre endringer i plan- og bygningsloven ble dette nylig behandlet i Energi- og miljøkomiteen på Stortinget. Flertallet i komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne var klokkeklare på at Sivilombudsmannens vurderinger skulle følges. I komiteens merknader heter det blant annet:

«Flertallet viser til at Sivilombudsmannen i forbindelse med en byggesak i Buskerud har uttalt at departementets lovtolkning er feil, og uttalte den 27. februar 2015 at eldre planer uten byggegrense ikke kan gå foran byggeforbudet i strandsonen. Flertallet viser til at Sivilombudsmannen har støtte for dette synet i juridisk litteratur. Flertallet mener at hensikten med dagens bestemmelse i § 1-8 er å hindre ytterligere byggeaktivitet i 100-metersbeltet, og at dette bør gjelde for alle planer. Flertallet mener at Sivilombudsmannens tolkning av at eldre planer uten byggegrense ikke skal gå foran ny plan i strandsonen, er i tråd med prinsippene om byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjø. Flertallet går imot regjeringens foreslåtte endring i § 34-2», heter det i stortingsdokumentene fra komiteens behandling.

Ny og aktiv pensjonistgruppe i Juristforbundet

Juristforbundets nye pensjonistgruppe er godt i gang. I slutten av februar var det stort oppmøte til Kirsti Cowards foredrag om det indre liv i Høyesterett – og 9. mai snakker tidligere politimester i Oslo, Anstein Gjengedal, om sine erfaringer og utfordringer som politimester i hovedstaden.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

– Vi ser for oss mange fine foredrag og arrangementer, sier Hege Haaland, leder for pensjonistgruppen i Juristforbundet.

Med seg i gruppen har hun Jon Fodstad og Randi Lise Rønnestad.

Det var i fjor, under en nyttårslusj for pensjonister, at Juristforbundet bestemte seg for å etablere en pensjonistgruppe. En spørreundersøkelse foretatt blant forbundets pensjonistmedlemmer viser at interessen er stor – nesten 70 prosent av de som svarte ønsker tiltaket velkommen. Nesten 30 prosent har også et ønske om å bidra selv.

– Undersøkelsen inneholdt også spørsmål om mulige aktiviteter og andre ønsker for en slik tenkt forening. Det kom mange konstruktive innspill, forteller Haaland.

Pensjonistgruppen skal etter hvert evaluere oppnådde resultater og fremme forslag om fremtidig organisering av foreningen.

– Vi tenkte at pilotprosjektet skulle begrenses lokalt til østlandsområdet, men at det skal fremmes tanker rundt senere riksdekkende tilbud, heter det fra gruppen.

F.v. Hege Haaland, Jon Fodstad og Randi Lise Rønnestad fra pensjonistgruppen i Juristforbundet.

Livet i Høyesterett

– Dette er et utmerket initiativ og dette arrangementet lover godt for kommende pensjonistarrangementer, sa Curt A. Lier, president i Juristforbundet, da han i slutten av februar var med å åpne det første arrangementet i kantine i Juristens Hus i Oslo.

Der var det smørbrød, kaffe og sosialt samvær – og det faglige innslaget var et foredrag av tidligere høyesterettsdommer Kirsti Coward med tittelen «Det indre liv i Høyesterett». Coward var høyesterettsdommer i årene 1994 til 2010. Hun var også ansatt i Justisdepartementets lovavdeling i en årrekke, både som byråsjef, underdirektør, avdelingsdirektør, lov-rådgiver og ekspedisjonssjef.

Hun fortalte en interessert forsamling blant annet om arbeidshverdagen i Høyesterett, hvordan rådslagingen foregår og eventuelle dissenser. Når det gjaldt betydningen av justitarius, sa Coward at hun opplevde litt ulik stil i den tiden hun var i Høyesterett – hun beskrev stilene som en «utenriksminister» og en «innenriksminister» – men at arbeidsmiljøet var hyggelig og uten klikker.

– Men jeg håpet på en kantine i alle de årene jeg var der. Nå har det kommet – etter jeg sluttet, sa Coward med et smil.

Neste arrangement for pensjonister er 9. mai. Foredragsholder blir da tidligere politimester i Oslo, Anstein Gjengedal. Tittel på foredraget er «Erfaringer og utfordringer som politimester i Oslo.»

Ærespris til Andenæs

Advokatforeningen ved Oslo krets sin ærespris for 2017 gikk til professor Kristian Andenæs.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

På årsmøtet i Advokatforeningen Oslo krets 9. mars ble årets ærespris tildelt professor emeritus Kristian «Kikki» Andenæs. Det var Gatejuristen som hadde nominert Andenæs til prisen. I nominasjonen pekes det på Andenæs sitt langvarige arbeid for å synliggjøre svake gruppers rettsstilling og for å øke kunnskapsnivået blant advokatstanden.

«Andenæs har gjennom nærmere et halvt århundre vært en sentral skikkelse ved opprettelsen og driften av flere lavterskel rettshjelpiltak, slik som Juss-Buss og Gatejuristen. Han har også i samme periode veiledet studenter og doktorander innen fagene retts sosiologi, sosialrett og utlendingsrett. Videre har han blant annet sittet som redaksjonsmedlem og redaktør i tidsskriftet Retfærd, og er for tiden også medlem av redaksjonsrådet i Kritisk Juss. Han har skrevet en rekke bøker og vitenskapelige artikler, hvor et gjennomgående tema har vært på myndigheters behandling av svake grupper», heter det i nominasjonen.

Andenæs har også vært styremedlem og leder av KROM (Norsk forening for kriminal reform), medlem av det regjeringsoppnevnte rådet for sigøynerspørsmål (1973-77), og styremedlem i Rettspolitisk forening. Dessuten har han ledet et større forskningsprosjekt om rettslig styring og rettsliggjøring, velferdslovgivning, kontrollkulturer, oppsøkende rettshjelp og billighetserstatninger.

– Hjerter for dem som ikke blir hørt
– Kikki har markert seg med en mangeårig innsats for utsatte grupper i

Kristian «Kikki» Andenæs ble på årsmøtet i Advokatforeningen Oslo krets tildelt årets ærespris. (Foto: Tore Letvik)

samfunnet, for sine kunnskaper om hvordan retts samfunnet behandler dem og for sin langvarige erfaring i å drive rettshjelp og rettspolitiske arbeid knyttet til disse gruppene, sier Cathrine Moksness i Gatejuristen

«Han har et hjerte for dem som ofte ikke blir sett og hørt, og har til stadighet pekt på svakheter ved den gjeldende rettstilstanden. Særlig på sosialrettens område, hvor det blant annet foreligger svært få Høyesterettsavgjørelser, er det avgjørende for rettssikkerheten til dem som berøres at fagpersoner som Andenæs bidrar til rettsutviklingen, het det i nominasjonen.

Og videre:

«Det er liten tvil om at Andenæs gjennom femti år har bidratt til å markant øke advokatstandens anseelse i

samfunnet gjennom sterke faglige prestasjoner, synlighet i det offentlige rom og et sterkt engasjement for svake gruppers rettsstilling. Han har vært styrende for økt kunnskap og behov for rettshjelpiltak samt økt det faglige nivået, ikke bare i lovgivningen, men også i advokatstandens kunnskap, forståelse og generelle engasjement for mindre ressurssterke grupper. Dette har bidratt til at en økende gruppe advokater i dag arbeider med fri rettshjelp og engasjerer seg frivillig for grupper som har vanskeligheter med å hevde sin rett, ikke bare i Norge men også i Danmark».

Andenæs har tidligere mottatt Bymisjons Brosteinspris, som går til personer som utenfor organisasjonen som gjør en konkret innsats for å synliggjøre vanskeligstiltes liv.

Rekordfå søkere til dommerstillinger

Gjennomsnittlig antall søkere per ledig dommerstilling er det laveste i Innstillingsrådets historie. – Lønnsnivået i domstolen kan være til hinder for ønsket rekruttering av nye dommere, sier leder for Dommerforeningen.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

Gjennomsnittlig antall søkere per ledig dommerstilling i de alminnelige domstolene var i 2016 på 6,9, noe som er betydelig lavere enn i 2015, og også det laveste antallet Innstillingsrådet for dommere har registrert. Det tilsvarende tallet for 2015 var på 10,5.

Det kommer fram i Innstillingsrådets årsmelding for 2016.

Også søkermassen til domstollederstillinger var lav – den nest laveste i Innstillingsrådets historie med i gjennomsnitt bare tre søkere til hver utlyste stilling.

«Generelt er det fremdeles ønskelig med både kvalitativt og kvantitativt bedre søkertilgang, både i de alminnelige domstolene og jordskiftedomstolene. Behovet gjør seg særlig gjeldende for domstolleder- og dom-

– Etter styret i Dommerforeningens syn er økte dommerlønninger det klart viktigste enkelttiltaket for å bedre rekrutteringen til dommeryrket, sier Ingjerd Thune
(Foto: Tore Letvik)

merstillingene i jordskiftedomstolene og domstollederstillingene i de alminnelige domstolene. I tillegg er det behov for å få flere av de dyktigste juristene til å søke dommerstillinger i de alminnelige domstolene», skriver Innstillingsrådet i årsmeldingen.

Innstillingsrådet viser i den forbindelse til en analyserapport fra Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) som ble publisert i fjor. Rapporten, laget på oppdrag fra Domstoladministrasjonen (DA), forsøker blant annet å svare på hvorfor ikke søker-

omfanget er større. Både geografisk mobilitet og lønn nevnes. Når det gjelder lønn, heter det i analysen fra TFoU at:

«Selv om lønn ikke fremstår som viktigst for de kvalifiserte juristene er det interessant å registrere at dommerstillinger kun vurderes «midt på treet» mht. denne egenskapen – klart bak advokatvirksomhet i privat sektor og kategorien «øvrige privat sektor» (men betydelig bedre enn offentlig forvaltning og politi/påtalemyndighet).»

Lønn

Og videre:

«Lønn er dessuten en gjenganger når jurister med egne ord forklarer hvorfor de ikke ville vært interessert i å søke dommerstillinger. Siden mange av de kvalifiserte juristene tjener godt og har interessante stillinger i dag, må dommerstillinger ha egenskaper som klart skiller seg ut fra andre karriereveier. Dette er som nevnt tilfellet med egenskapen «meningsfulle oppgaver», men mye tyder på at dette ikke er tilstrekkelig til på «flytte» mange av de sterkeste kandidatene.»

Dessuten oppgir mange av de kvalifiserte kandidatene mangel på insentivstruktur og belønningssystemer som årsak til at de ikke er interessert i å søke dommerstillinger.

«De tror ikke det er noen sammenheng mellom prestasjon og avlønning», ifølge rapporten som er bygget på innspill fra over 2000 jurister.

– Det fremgår av rapporten fra TfoU at dommerstillinger gjennomgående er vurdert som attraktive stillinger blant kvalifiserte søkere. På tross av dette kunne søkingen til en del av dommerembetene vært bedre, sier Ingjerd Thune, leder for Den norske Dommerforening og sorensskriver ved Gjøvik tingrett.

– Etter styret i Dommerforeningens syn er økte dommerlønnninger det klart viktigste enkelttiltaket for å bedre rekrutteringen til dommeryrket. Konkurransen om å ansette de best kvalifiserte juristene er hard. Mange av kandidatene en ønsker skal søke ledige dommerembeter, har allerede stillinger der lønnsnivået er klart høyere enn i domstolene, eller i alle fall like høyt. Dette gjelder særlig i advokatbransjen. Etter det betydelige lønnshoppet hos statsadvokatene er lønnsnivået der, inkludert påregnelig overtidsbetaling, etter det styret er kjent med like høyt, eller høyere, enn for dommere i første instans, sier Ingjerd Thune til Juristkontakt.

– Lønnsnivået i domstolen kan være til hinder for ønsket rekruttering av nye

|| Konkurransen om å ansette de best kvalifiserte juristene er hard

dommere, og det er derfor lett å slutte seg til synspunktene mot slutten i sammendraget i rapporten der det fremgår følgende: «...lønn er årsak til at mange av de kvalifiserte eller «beste» kandidatene ikke søker dommerstillinger, siden de i dag besitter godt betalte stillinger.»

Årsmeldingen fra Innstillingsrådet for dommere viser at det i 2016 var flere av de utnevnte dommerne i de alminnelige domstolene som kom fra en dommerstilling enn året før.

- 47 % kom fra et dommerembete (fast eller konstituert) mens 36 % var advokater i private firma.
- Kun 3 % kom fra påtalemyndigheten og 14 % kom fra andre offentlige stillinger.

Utvikling

Om betydningen av faglig utvikling, skriver TfoU i rapporten:

«Et viktig fortrinn for dommerstillinger er mulighetene til faglig utvikling. Sammenlignet med en sentral «konkurrent», nemlig advokatvirksomhet i privat sektor, innehar derimot ikke dommerstillinger dette fortrinnet blant A- kandidatene. Her betraktes advokatvirksomhet i privat sektor som mer faglig utviklende enn dommerstillinger i distriktene.»

Og:

«Kvalifiserte kandidater vurderer dommerstillinger godt mht. mulighetene til å ha stor selvstendighet, men advokatpraksis i privat sektor – som er bedre betalt – scorer like bra på denne egenskapen.»

– Styret i Dommerforeningen mener at muligheten for faglig utvikling for dommerne gjennom hele dommerløpet er viktig. En utvidet studiepermisjonsordning, som gir reell mulighet til faglig fordypning og utvikling, og også en rimelig mulighet

til finansiering av et studiepermisjonsopplegg vil være sentralt, sier Thune.

– I tillegg kan man ikke se bort fra at for eksempel fleksible arbeidsordninger med mulighet for hjemmekontor, gode støttefunksjoner med tilstrekkelig kontorstøtte og oppdaterte, robuste og driftssikre IT-løsninger samt gode kontor- og rettsassafasiliteter kan ha betydning for rekrutteringen, sier hun.

– Det er for øvrig viktig at det arbeides systematisk med rekruttering til dommerstillinger.

Kvinneandelen

Årsmeldingen tar også for seg kvinneandelen blant de utnevnte dommerne. Av de utnevnte i 2016 i de alminnelige domstolene er 64 % kvinner og 36 % menn.

«Dette er en markert endring fra 2015 da kvinneandelen var kun 33 %. Det er ikke holdepunkter for annet enn at endringen skyldes en annen sammensetning av søkergruppen», heter det i årsmeldingen.

Innstillingsrådet avsluttet praksisen med bruk av moderat kjønnskvotering til fordel for kvinnelige søkere tidlig i 2016, ifølge årsmeldingen.

«Bakgrunnen for dette var blant annet kvotering har blitt benyttet i svært liten grad, og at kvoteringsordningen kan ha skapt et uriktig inntrykk av at dyktige kvinner har blitt utnevnt til dommerembete primært fordi de er kvinner, og ikke fordi de er best kvalifisert», skriver Innstillingsrådet.

Kvinneandelen blant alle søkere totalt til de alminnelige domstolene var i fjor på 48 %.

Kvinneandelen i de ulike domstolene var ved årsskiftet følgende: Høyesterett: 35 % kvinner, lagmannsrett: 35 % kvinner, tingrett: 41 % kvinner, jordskiftedomstolene: 15 % kvinner.

Når det gjelder alderssammensetningen blant dommere, viser den at mange går av med pensjon de kommende årene. I perioden 2016 – 2021 går 133 dommere av i de alminnelige domstolene og 11 av i jordskiftedomstolene. I fjor sluttet 33 dommere.

Oppskriften på fremtidens påtalemyndighet

Politiet er inne i en tid med endring og utvikling. Politireformen, politianalysen og etterforskningsløftet er eksempler på at norsk politi nå setter alle ressurser inn på å endre seg til det bedre. Hvis man ønsker å forbedre kvaliteten i straffesaksbehandlingen, er man imidlertid avhengig av at også påtalemyndigheten er med på denne utviklingen.

Dette er årsaken til at Juristforbundet og medlemsforeningen Politijuristene stilte seg uforstående til hvordan det var mulig å gjennomføre en politianalyse, uten samtidig å se på organiseringen av påtalemyndigheten. Vi arbeidet for å sette i gang en påtaleanalyse, og til slutt fikk vi gjennomslag for dette.

Nå foreligger påtaleanalysen, og den var verdt å vente på. Påtaleanalyseutvalget har gjennomgått påtalemyndighetens rolle, organisering og forhold til politiet, og analysen inneholder en rekke forslag til forbedringer.

Vi er ikke minst fornøyd med at utvalget har foreslått å legge mer ansvar til Riksadvokaten og styrke dette embetet. Forslaget om å tilføre embetet 14 stillinger er imidlertid altfor puslete og vil ikke være tilstrekkelig hvis Riksadvokaten skal fylle den rollen som utvalget legger opp til. Et mer realistisk anslag vil være å tilføre 30-35 stillinger. Dette er ingen stor kostnad for samfunnet, sammenlignet med hvilken samfunnsmessig gevinst man ville få ut av økningen.

Etterforsking skal aldri være en tilfeldig innsamling av fakta, men en påtalemessig styrt virksomhet. Det er viktig at dette er strengt regulert, for etterforsking kan representere svært inngripende maktbruk overfor borgerne. Årsaken til at denne maktbruken er fordelt mellom politi,

påtalemyndighet og domstolene, er nettopp faren for at den kan misbrukes hvis den kun er på én hånd.

Påtalemyndigheten skal være objektiv og til dels uavhengig av politiet. Dette må sikres selv om påtalemyndighetens nederste nivå er en del av politiet. Det er derfor viktig at den er organisert på en måte som gjør den i stand til å ivareta sitt ansvar som faglig ledelse av etterforskningen. Alle ledd i påtalemyndigheten må ha tilstrekkelig kompetanse. Den må også ha tilstrekkelig kapasitet til å ivareta den rolle og det ansvar som straffeprosessloven forutsetter.

Påtaleanalyseutvalget har tatt oppgaven sin på alvor. Det har kommet med en NOU som inneholder en rekke forslag som vil forbedre påtalemyndigheten. Det er imidlertid en utfordring at gjennomføringen av både politireformen og etterforskningsløftet er i full gang. Det haster derfor med å få behandlet NOUen fra utvalget og komme i gang med å styrke påtalemyndigheten i alle ledd. Politiet og påtalemyndigheten er uløselig knyttet sammen, og det gir liten mening å arbeide med utvikling i en av disse etatene, uten å se det i sammenheng med den andre.

Utvalget har lagt forholdene til rette for et bedre politi og en bedre påtalemyndighet. Nå blir det spennende å se om det finnes politisk vilje og evne til å sørge for at dette blir resultatet.

*Curt A. Lier,
president i Juristforbundet*

Tilbakekall av statsborgerskap

Tilbakekall av statsborgerskap har blitt debattert denne våren. Mange har ment mye, men vi i Jussbuss synes noen perspektiver har fått for liten plass i debatten. Manglene ved det gjeldende regelverket har blitt illustrert av flere enkeltsaker, og det er grunn til å gjennomgå reglene og praktiseringen av tilbakekall av statsborgerskap i lys av disse.

Jussbuss mener at statsborgerskap ikke skal kunne tilbakekalles. Når man får innvilget norsk statsborgerskap har man som hovedregel hatt lovlig opphold i Norge i minimum syv år. Det bør gi forvaltningen mer enn nok tid til å vurdere om oppholdstillatelsen er gitt på rett grunnlag. Selv om det er alvorlig at det gis villedende opplysninger til forvaltningen, innebærer tilbakekall av statsborgerskap en uforholdsmessig svekkelse av statsborgerinstituttet.

Omgjøring av enkeltvedtak som er gitt av forvaltningen på uriktig grunnlag har som regel en grense når den er til skade for enkeltpersoner. Også når personen selv har gitt feil opplysninger. Omgjøring av enkeltvedtak kan sammenlignes med tilbakekall av statsborgerskap, som trekker tilbake rettigheter gitt ved enkeltvedtak. I dag er det ikke adgang til å ha dobbelt statsborgerskap i Norge. Dermed blir folk i realiteten statsløse ved tilbakekall av det norske statsborgerskapet. Når omgjøringen er så inngripende som det tilbakekall av statsborgerskap er for enkeltpersoner i dag, bør man ikke kunne tilbakekalle statsborgerskap i det hele tatt.

For mange norske statsborgere innebærer dagens praksis en usikkerhet hva gjelder eget statsborgerskap. Mange kan ikke fullt ut verifisere opplysningene de har gitt. For noen av våre klienter er det vanskelig å vite for eksempel hvilken dato man faktisk er født

(Foto: Marita R. Matthews Holmeset-Varpe)

Ida Tønnessen

fordi det ikke finnes noe fødselsregister der de kommer fra. Noen stater blir oppløst, grenser flyttes og ikke alle land har en fungerende sentraladministrasjon. Det er svært negativt om det skal herske usikkerhet rundt noe så grunnleggende som statsborgerskap for en gruppe norske statsborgere.

Hvis adgangen til å tilbakekalle statsborgerskap skal videreføres, må det i det minste innføres en foreldelsesfrist. I de aller fleste straffehjemler har man en foreldelsesfrist. Når det å miste statsborgerskapet har så alvorlige og inngripende konsekvenser for dem det gjelder, og blir gjort på grunnlag av noe så relativt uskyldig som uriktige opplysninger er det helt urimelig at det ikke er en foreldelsesfrist for tilbakekall av statsborgerskap. På et eller annet tidspunkt skal man ikke lenger være usikker på egen rettsstilling. Hvis man skal kunne miste statsborgerskapet etter lang tid, vil man aldri kunne være helt sikker på sin rett.

Et av hensynene bak foreldelsesfrister i strafferetten er at beviser

svekkes over tid. Dette hensynet gjør seg i stor grad også gjeldene for saker om tilbakekall av statsborgerskap. Innvilgelsestidspunktet for midlertidig oppholdstillatelse kan ligge langt tilbake i tid, og det kan være utfordrende å finne motbevis.

I debatten fremheves domstolsbehandling som et tilstrekkelig avhjelpende tiltak for å sikre rettighetene for dem som blir utsatt for vedtak om tilbakekall av statsborgerskap. Det følger av tilbakekallsbestemmelsens ordlyd, «kan», og alminnelige forvaltningsrettslige regler at en forholdsmessighetsvurdering skal tas. Jussbuss erfarer at lengden på oppholdet i Norge, og tilknytning opparbeidet når opphold er gitt på uriktig grunnlag, ikke tillegges særlig vekt etter dagens praksis. Det pulveriserer forholdsmessighetsvurderingen. Etter dagens praksis vil det svært sjeldent være uforholdsmessig å tilbakekalle et statsborgerskap, selv når det strider mot vår rettsfølelse.

Dersom man fortsatt skal kunne tilbakekalle statsborgerskap, uten å innføre en foreldelsesfrist, må rettighetene til dem det gjelder sikres gjennom en reell forholdsmessighetsvurdering. En reell forholdsmessighetsvurdering vil også måtte vektlegge tilknytning opparbeidet ved opphold på uriktig grunnlag. I tillegg bør terskelen for å gjøre folk statsløse være svært høy.

En foreldelsesfrist vil konkretisere forholdsmessighetsvurderingen. Her har politikerne mulighet til å sette en terskel for når det uansett blir uforholdsmessig å tilbakekalle et statsborgerskap. Jussbuss håper muligheten gripes, slik at norske borgere kan være trygge på sin tilknytning til riket gjennom statsborgerskapet.

Ida Tønnessen, Jussbuss

Erik Graff,
spesialrådgiver
i Juristforbundet

Rikke C. Ringsrød,
fagsjef lønns- og
arbeidsvilkår

Råd og bistand fra Juristforbundet

Juristforbundet tilbyr sine medlemmer juridisk rådgivning og bistand innenfor arbeidsrettslige spørsmål. Kommer du som medlem i en vanskelig situasjon på arbeidsplassen, er det bare å kontakte Juristforbundets advokater.

Kontakt

Sentralbord: 40 00 24 25
advokat@juristforbundet.no

Tariffoppgjøret – kommunal sektor

Nytt oppgjør – nye muligheter?
Kanskje ikke helt dekkende i år.

Vi skal gjennomføre et oppgjør, men forventningene vil måtte tilpasses den generelle økonomiske situasjonen i landet. 2017 er et mellomoppgjør, og det betyr at forhandlingene begrenses til økonomi. Dette med mindre partene blir enige om noe annet, men så langt tyder alt på en ren økonomidiskusjon.

Reallønnsnedgang også i 2017?

Utgangspunktet er ikke lystig etter reallønnsnedgang for de fleste av våre medlemmer i 2016. Inflasjonen ligger stadig høyt, selv om det forventes en nedgang gjennom året. Det gjenstår å se om en tenkt ramme rundt 2,4 – 2,6% vil kompensere for samlet inflasjon i 2017. Det er slett ikke sikkert.

Hvor ble det av pensjonssaken?

For ett år siden så vi for oss at diskusjonen om ny tjenstepensjonsordning i offentlig sektor skulle bli en del av 2017 oppgjøret. Det er kontakt mellom regjeringen og forhandlingssammenslutningene om temaet, men prosessen har stoppet opp. Dette blir den viktigste og største endringen i norsk arbeidsliv på lang tid, og med betydelige konsekvenser for alle våre medlemmer i offentlig sektor. Vi ser for oss videreførte diskusjoner, enten i eller utenfor lønnsoppgjørene. Mye tyder på at prosessen blir liggende på vent til etter høstens valg.

Lokale forhandlinger for de fleste

Det er tre kommunale tariffområder som skal gjennom mellomoppgjøret. KS, KS Bedrift og Oslo kommune. I KS forhandler våre medlemmer lokalt etter kapittel 3 og 5 i hovedtariffavtalen. Det betyr at det sentrale oppgjøret i KS ikke får noen direkte betydning for resultatet. Her vil i stedet lokale forhold, behov for å gi lønsmessige insentiver

og andre stedlige momenter avgjøre utfallet. Men bærekraften i norsk økonomi, og resultatet fra frontfaget, vil likevel kunne sette sitt preg på de lokale forhandlingene.

Sett fra et overordnet perspektiv fungerer de lokale forhandlingene utmerket, selv om vi av og til kan oppleve problemer i enkelte kommuner. I hovedoppgjøret i 2016 ble det foretatt mindre justeringer i hovedtariffavtalen. Grunnlaget for de lokale forhandlingene ble tydeliggjort. Etter dette regner vi med at de lokale forhandlingene skal kunne gjennomføres på en god måte også i 2017.

De sentrale forhandlingene i KS omfatter, for Akademikernes del, bare undervisningsstillingene i kommunal sektor. Juristforbundet har noen få medlemmer i denne gruppen. Akademikerne krever her at alle lønnsmidler kanaliseres til lokale forhandlinger.

I KS Bedrift er alle våre medlemmer omfattet av lokale forhandlinger, og vi ser for oss at disse gjennomføres etter vanlig mønster. KS Bedrift omfatter den forretningsmessige delen av kommunal sektor og tilleggene vil blant annet variere ut fra driftsresultat.

Oslo kommune – den siste sentrale bastionen?

Oslo kommune er nå det eneste gjenværende tariffområdet som bygger på en sentralisert forhandlingsmodell. Det har ikke vært lokale forhandlinger her siden 2014. Det er viktig for Juristforbundet at vi får et samlet oppgjør som kan kompensere for reallønnsnedgangen i 2016. Vi erkjenner frontfagsmodellen, men det har aldri vært intensjonen at rammen i frontfaget skal oppfattes som en fast øvre grense. Det er rom for å gå noe ut over denne i enkelte år. Oslo kommune, som landets største, enkeltstående arbeidsgiver bør benytte denne muligheten i år.

Juristforbundet og Akademikerne vil kreve at hele rammen disponeres til lokale forhandlinger. Etter tre år uten avsatt lokal pott er det på høy tid.

Tariffoppgjøret – statlig sektor

Årets oppgjør er et såkalt mellomoppgjør, noe som innebærer at det kun er økonomien som skal reguleres med mindre partene er enige om annet. Men med bakgrunn i at Akademikerne fikk en egen hovedtariffavtale (HTA) i staten i 2016 og at partene er enige om å videreutvikle denne (jf. Protokolltilførsel 2 i HTA), innebærer lønnsoppgjøret flere elementer enn økonomi.

Det er viktig å understreke at fellesbestemmelser som permisjoner, pensjon og andre sosiale rettigheter, ikke er gjenstand for forhandlinger i år. Fellesbestemmelsene vil fortsatt være like for alle statsansatte og vil forhandles sentralt i hovedtariffoppgjørene.

Akademikerne og arbeidsgiver i staten ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) leverte i februar en rapport om veien videre. Juristforbundet hadde ønsket at denne rapporten var en tydeligere oppfølging av fjorårets protokolltilførsel, slik at det i hovedsak ville vært et implementeringsarbeid knyttet til videreutvikling av avtalen. Juristforbundet har en klar forventning til at avtalen forbedres på flere områder, noe forbundets tariffkonferanse hvor 130 tillitsvalgte deltok var tydelige på.

All økonomi lokalt

Den økonomiske rammen skal fortsatt forhandles av de sentrale parter, dvs. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og hovedsammen-

slutningene. Forhandlingene mellom LO/NHO, det såkalte frontfaget, er ferdigforhandlet med et resultat med en økonomisk ramme på 2,4 %. Denne rammen vil være normgivende for forhandlingene også i offentlig sektor. Juristforbundet krever at oppgjøret må gi en reallønnsvekst, dvs. at lønnstillegget blir høyere enn prisveksten. Når rammen er framforhandlet, skal all økonomi fordeles til forhandlingsstedene som skal gjennomføre kollektive lokale forhandlinger på samme måte som høsten 2016.

Videre endringer av lønns- og forhandlingssystemet

Til tross for at fjorårets oppgjør var en seier for Akademikerne lønnspolitikk, medførte innføring av to hovedtariffavtaler også utfordringer. Særlig uheldig er det at lønnstabellen ble beholdt og gitt ulike nivåer. Lønnstabellen, lønnstrinn, rammer og spenn må fjernes i Akademikerne avtale. Dette vil gi de lokale parter det nødvendige handlingsrommet og fleksibilitet i forhandlingene. En videreføring av hovedlønnstabellen og lønnstrinn vil være ødeleggende for denne fleksibiliteten. Juristforbundet krav er tydelige på dette punktet.

Tvisteløsning vil være et tema i de videre forhandlingene. Ambisjonen er å etablere en ordning som er mer effektiv og knyttet til de berørte parter. Ordningen fra KS-området med lokale nemnder kan være en modell som kan være egnet.

Våre tillitsvalgte og medlemmer er opptatt av å få etablert stillingsbetegnelser for jurist, seniorjurist og juridisk fagdirektør. Disse betegnelse tydeliggjør kompetanse og oppgaver på en helt annen måte enn ved innplassering i de gjennomgående kodene som rådgiv-

er, seniorrådgiver som mange av våre medlemmer plasseres i.

Pensjon vil ikke være et tema i årets forhandlinger. Når pensjonssaken tas opp igjen er uklart, men det pågår en prosess med partene i regi av Arbeids- og sosialdepartementet om hvordan innretning av fremtidig offentlig tjenestepensjon skal være.

Hva vil arbeidsgiver?

KMD ønsker å sette ned et arbeidsgiverråd hvor virksomhetenes topledere kobles tettere på forhandlingene. Rådet vil fungere som et slags forhandlingsutvalg for statens personaldirektør Gisle Norheim. Juristforbundet mener dette rådet er et viktig forum for å sikre innspill fra de ulike aktørene, samt vurdere utfordringer de forskjellige statlige virksomhetene har, og hvilke løsninger som kan bidra til mer effektiv oppgaveløsning og resultatoppgjøret. Juristforbundet støtter at statlige ledere får større handlingsrom og ansvar når det gjelder lønnsutvikling for egne medarbeidere.

Forhandlingsprosessen

Oppstarten av det statlige lønnsoppgjøret er torsdag 30. mars kl. 10.00. Oppstartstidspunktet er tidligere enn i de øvrige offentlige tariffområdene. Det er nødvendig for å ha tilstrekkelig tid til å få på plass endringer i avtalen. Fristen for oppgjøret er som vanlig 30. april kl. 24.00. Dersom partene ikke kommer til enighet, vil oppgjøret gå videre til meklingsprosess. Informasjon vil kontinuerlig oppdateres på Juristforbundets og Akademikerne nettsider.

Det er planlagt regionale konferanser rundt om i landet i regi av Akademikerne i etterkant av lønnsoppgjøret. I tillegg arrangerer Juristforbundet sine kurs i hovedtariffavtalen og forhandlinger for statlige tillitsvalgte.

Her finner du både de juridiske fagartiklene og meningsytringer / debatt om jus, politikk og samfunn. Juristkontakt oppfordrer alle lesere til å delta. Enten du ønsker å dele en fagartikkel med andre eller du har en mening å ytre. Både små og store temaer er interessante. Send gjerne med et foto av deg selv. Juristkontakt tar forbehold om at svært lange innlegg må forkortes.

Innlegg sendes med e-post til omg@juristkontakt.no

Særdomstolsutvalget

Utvalget mener at status som domstol sikrer høyere tillit enn status som forvaltningsorgan

Bedre behandling av barnesaker

■ Av Geir Kjell Andersland, fylkesnemndsleder og medlem av Særdomstolsutvalget

Tillit, kompetanse og helhetlig behandling. Dette er stikkordene for Særdomstolsutvalgets forslag med sikte på en bedre rettslig behandling av barnevernsaker og foreldretvister, eller barnesaker som er utvalgets fellesbetegnelse.

Særdomstolsutvalget ble oppnevnt i statsråd 7. mai 2015, med professor Hans Petter Graver som leder, og avga sin innstilling til barneminister Solveig Horne og justisminister Per Willy Amundsen 9. mars 2017. Oppnevningen av utvalget var både en realisering av løftet om en slik utredning i regjeringserklæringen (Sundvolden-erklæringen) høsten 2013, og en slutføring av mange års debatt vedrørende behovet for eventuell opprettelse av en egen familiedomstol. Styret i Juristforbundet Stat var blant aktørene som etterlyste en ekspertutredning på feltet.

Utvalget fikk et omfattende mandat og en bred sammensetning. Foruten det barnerettslige feltet, skulle utvalget også utrede spørsmålet om å opprette en egen domstol på utlendingsfeltet, samt vurdere hurtigspor i domstolene for enkelte sakstyper i straffesakskjeden.

– Særdomstolsutvalget foreslår at barnesakene behandles og avgjøres av et utvalg tingretter med særlig kyndighet på feltet og som er store nok til å ha et sterkt barnerettslig fagmiljø, skriver Geir Kjell Andersland.

I det følgende konsentrerer jeg meg om de barnerettslige tema.

Særdomstolsutvalget foreslår, etter å ha vurdert ulike alternativer, at barnesakene behandles og avgjøres av et utvalg tingretter med særlig kyndighet på feltet og som er store nok til å ha et sterkt barnerettslig fagmiljø. Dette vil innebære domstoler med minimum ti dommere, hvorav minst fem skal ha den nødvendige barnefaglige kunnskap. Av dagens 63 tingretter vil i så fall et sted mellom 20 og 30

behandle alle barnesaker. De øvrige tingrettene vil ikke lenger behandle barnesaker. Fylkesnemndene forsvinner, men fylkesnemndslederne foreslås, mot to dissenser, overført til de aktuelle tingrettene, som tingrettsdommere, for å sikre en videreføring av den spisskompetanse de besitter på det barnevernrettslige feltet.

Tvangssaker i medhold av barnevernloven, som plassering av barn i fosterhjem eller adopsjon mot foreldrenes vilje, behandles i dag av fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker. Sakene behandles i det alt vesentlige på samme måte som vanlige rettssaker, men fylkesnemndene har ikke status som domstol. De er forvaltningsorganer. Foreldretvister, som gjelder foreldre i så dyp konflikt, etter samlivsbrudd, at de ikke selv klarer å bli enige om hvor felles barn skal bo eller omfanget av samvær med den forelder hvor barna ikke skal ha fast bosted, blir behandlet i tingretten.

Grunnloven bestemmer at straff, som er det mest inngripende virkemiddel Staten har mot sine borgere, må ilegges av domstolene. I lys av dette viser utvalget til at vedtak om tvungen adopsjon eller at det offentlige skal overta omsorgen for barn mot foreldrenes samtykke, ofte vil oppfattes som et like alvorlig inngrep som en straffedom. Dette tilsier at denne type

tvangssaker må behandles og avgjøres av en domstol og ikke, som i dag, av et forvaltningsorgan.

I forlengelsen av dette kommer spørsmålet om tillit. Nettopp fordi tvangssaker i medhold av barnevernloven er så inngripende, er det avgjørende at det organet som fatter avgjørelser i slike saker nyter allmenn og bred tillit i samfunnet. En rekke undersøkelser viser at domstolene scorer svært høyt med hensyn til omdømme og tillit. Fylkesnemndene på sin side, som har vært gjenstand for evalueringer av både Riksrevisjonen og Oxford Research, på vegne av Barneinkluderings- og likestillingsdepartementet, anses å oppfylle de nødvendige krav til rettssikkerhet og grundighet. Men det er et tankekors at private parter og aktører har mindre tillit til fylkesnemndene enn den profesjonelle aktører, som advokater og saksbehandlere, tilkjennegir. De mest kritiske hevder at fylkesnemndene er en forlenget arm av barneverntjenesten. Det er uansett en utfordring at fylkesnemndene er en del av forvaltningen, i samme sektor som barnevernet, og ikke tilhører det uavhengige domstolsystemet. Utvalget mener at status som domstol sikrer høyere tillit enn status som forvaltningsorgan.

Til tross for domstolenes generelle allmenne tillit, har det i de senere år vært reist betydelig kritikk mot dommenes behandling av foreldretvister. Det har vært hevdet at mange dommere i for liten grad tar vold mot barn

alvorlig nok, at de generelt har for liten barnefaglig kompetanse og at det er for stor og tilfeldig variasjon mellom de ulike dommeres kompetanse på feltet.

I Barneombudets rapport (2012) «Barnas stemme stilner i stormen. En bedre prosess for barn som opplever samlivsbrudd», etterlyses dommere med mer spesialisert kompetanse, som også setter de i stand til relevante og utfordrende spørsmål til de sakkyndiges utredninger, og som har en særlig interesse for saksfeltet.

Utvalget drøfter i denne sammenheng den norske tradisjon med domstoler som først og fremst består av generalister. Skjønt det er noe uenighet blant utvalgets medlemmer om hvor viktig generalistprinsippet er, er det samstemmighet om at behandling av saker om barn krever særskilt kompetanse utover den generelle dommerkompetansen. Barnesakene står i en særstilling, særlig fordi avgjørelsene kan bli så avgjørende for barnets fremtid og fordi det i disse saker ofte må foretas vurderinger som skyver den rent juridiske metoden i bakgrunnen.

For å sikre den nødvendige kompetanse, foreslår utvalget, mot en dissens, obligatorisk og lovfestet opplæring for alle dommere som skal kunne behandle barnesaker. Opplæringen bør bestå av et grunnprogram med jevnlig oppdateringer. Opplæringen må blant annet gi kunnskap om hvordan foreldres omsorgskompetanse

vurderes, barns utvikling, behov og fungering, foreldrekonflikters effekt på barnet, skadevirkninger av å være vitne til eller utsettes for vold, seksuelle overgrep og rusatferd, tilkynningsproblematikk og ulike typer psykiske lidelser.

Utvalget har også tatt tak i de såkalte dobbeltsjorsakene og konkluderer med at tiden er overmoden for et felles avgjørelsesorgan som kan sikre en mer helhetlig behandling og færre slitsomme prosesser. Dette er saker hvor barn er involvert både i en foreldretvist i tingretten og i en barnevernsak i fylkesnemnda, og hvor prosessene kan gå fra det ene organ til det andre og tilbake igjen. Et felles avgjørelsesorgan vil i mange tilfeller kunne nøye seg med en prosess fremfor tre. For øvrig vil et felles avgjørelsesorgan for barnesaker innebære en samling av kompetanse på ulike barnesaker til beste for de barn som blir berørt.

Det beste alternativet til forslaget om regionale tingretter, med barnefaglig spisskompetanse, vil være å opprette egne barne- og familiedomstoler. Et samlet utvalg har kommet til at spesialiserte tingretter bedre enn særdomstolsmodellen sikrer en videereføring av den kompetanse som finnes i systemet, samtidig som den gir de spesialiserte dommerne mulighet til også å behandle andre saker og tilhøre et bredere fagmiljø. Det vil gi best mulig dommerkompetanse.

Behovet for reformer på dette feltet er stort. Forhåpentligvis vil regjeringen nå raskt følge opp.

Neste utgave av Juristkontakt kommer 18. mai.

Annonsefrist 5. mai

Ring: 918 16 012 eller e-post: perolav@07.no

Høringsprosess

Manglende meningsmangfold om ny straffeprosesslov

■ Av statsadvokat Stein Vale

Sentraliserings- og samordnings-ideen som for tiden preger norsk politi, kan lett føre til manglende meningsmangfold om viktige reformer.

For tiden pågår det flere store endringsprosesser i strafferettspleien i Norge. Den endringen som er blitt gjenstand for mest oppmerksomhet, er den såkalte «Nærpolitireformen», som i realiteten er en reform som – på tross av sitt navn – innebærer en til dels nødvendig sentralisering av måten politiet er organisert på. Antall politidistrikter er redusert og antall lensmannskontorer er også i ferd med å bli kraftig redusert.

En annen kanskje vel så viktig endringsprosess, er arbeidet med en ny straffeprosesslov. I desember ble NOU 2016: 24 Ny straffeprosesslov sendt på høring med høringsfrist 6. juni i år. De straffeprosessuelle reglene er ikke bare viktige kjøreregler for strafferettspleiens aktører; de utgjør også en helt vesentlig regulering av forholdet mellom myndighetene og borgerne i en rettsstat.

Opp gjennom årene har politimesterene, som gjennom to store politireformer i antall er blitt redusert fra 54 til 12, vært viktige bidragsytere som høringsinstanser i justissektoren. Vi som arbeider med strafferett, vet at det er påtalemyndigheten i politiet som utgjør drivhjulet i strafferettspleien. Det blir da ganske underlig at

– Det blir ganske underlig at Justis- og beredskapsdepartementet har unnlatt å ta med politidistriktene som høringsinstanser for den nye straffeprosessloven, skriver statsadvokat Stein Vale (Foto: CF-Wesenberg/kolonihaven.no)

Justis- og beredskapsdepartementet har unnlatt å ta med politidistriktene som høringsinstanser for den nye straffeprosessloven.

Riktignok har departementet sendt lovutkastet på høring til Politidirektoratet med standardformuleringen i høringsbrevet om at «Departementet ber høringsinstansene vurdere om det er behov for å forelegge høringsbrevet for eventuelle underliggende instanser som ikke er oppført på listen over høringsinstanser». I direktoratets brev av 12. januar 2017 til politidistriktene om høringsprosessen understrekes det at forslaget til ny straffeprosesslov er omfattende og

Måten høringsprosessen foregår på i politiet, reiser også spørsmål om Politidirektoratets rolle

«viktig for politiet da forslaget treffer politiet bredt og har stor betydning for politiets arbeid». Det bes i brevet om innspill, samtidig som politidistriktene og andre underliggende enheter inviteres til å gi egne uttalelser som vil legges ved direktoratets samlede høringssvar, men da med en frist allerede 1. april 2017.

Straffeprosesslovutvalgets utredning og lovutkast er et dokument på nesten 700 sider med tillegg av diverse vedlegg. Påtalemyndigheten i politidistriktene har utvilsomt mye å bidra med som høringsinstanser. Det er nå en gang slik at den som har skoen på, best vet hvor den trykker. Ved Oslo statsadvokatembeter forsøker vi å sette av tid i en ellers presset arbeidssituasjon for å komme med en grundig høringsuttalelse. Arbeidet med lovutkastet så langt viser at aktørene i strafferettspleien med sin praktiske erfaring og innsikt vil være svært viktige høringsinstanser. Et hastearbeid i politiet med en så vesentlig lovreform, bør unngås.

Måten høringsprosessen foregår på i politiet, reiser også spørsmål om Politidirektoratets rolle. Programkomiteen i

regjeringspartiet Fremskrittspartiet ønsker å legge ned Politidirektoratet. Etter mitt syn har direktoratet utvilsomt sin eksistensberettigelse. Men sentraliserings- og samordningsideen som for tiden preger norsk politi, kan lett føre til manglende meningsmangfold om viktige reformer. Å gjøre politimestrene til en slags annenrangs

høringsinstanser, som med en altfor kort frist skal få muligheten til å fremme sine synspunkter gjennom Politidirektoratet, er i strid med demokratiske tradisjoner. Ønsket om å ha «ett politi» – som var et sentralt mål i Politianalysen fra 2013 (NOU 2013: 9) – må ikke drives så langt at det medfører mangel på meningsmangfold.

Dessuten er det jo med en viss undring man registrerer at perifere interessegrupper som for eksempel Nei til atomvåpen og Kvinnegruppa Ottar figurerer på departementets høringsliste, men ikke landets politimestre.

Maktfordeling

Den tredje statsmakt – exit?

■ Av Mats Stensrud, lagdommer Frostating lagmannsrett

Kollegene diskuterer ikke lenger Montesquieu og maktfordelingsprinsippet. Aldri har dommerhverdagen vært mer gjennomregulert og travel. Og våre rikspolitikere – er de egentlig opptatt av skillene mellom den lovgivende, den utøvende og den dømmende makt?

Jeg ble dommer i 1989. Uavsettlig embetsmann. Ikke verst? Vi var stolte og bevisste og reagerte på statskalenderen, der domstolene var oppført som «institusjoner under Justisdepartementet».

Den etterlengtede Domstolkommisjonen utredet løsrivelse fra forvaltningen. Domstolene og dommerne skulle bli selvstendige. Trodde vi.

Så gikk det som i den gamle barnereglen: Og mannen ville fra nissen flytte, men reisen den ble til ingen nytte, for bakpå lasset satt nissen og lo – Jeg tror vi flytter i dag, vi to.

Det skal sies: Departementet hadde styrt med gradighet. De var litt

trege og tilbakeholdne, men samtidig opplevde vi respekt for organiseringen av arbeidet og faglig uavhengighet. Lovavdelingen har alltid vært forsiktige i sine uttalelser, og presisert når loven er uklar og spørsmål heller ikke er løst i rettspraksis.

Med Domstoladministrasjonen (DA) i 2002 trakk Justisdepartementet seg ut av domstolenes ve og vel. Men i praksis overlot de roret til sin prosessfullmektig.

Regjeringsadvokaten har bidratt til at DA med domstolene er blitt som et hvilket som helst annet forvaltningsbyråkrati i staten

Før betraktet jeg Regjeringsadvokaten som et ordinært, større advokatfirma. Nå fikk dette byrået, som i dag teller 37 advokater, en vesentlig innflytelse på utviklingen av den tredje statsmakt. Eller skal vi si nedbyggingen?

De er sterke og ambisiøse – og bevare meg vel dyktige – disse juristene. Dessuten har de landets største utrederapparat: hele forvaltningen. De er kløppere til å bygge opp resonnenter og få gjennomslag for både syn og synsing. Uredde på en helt annen måte enn Lovavdelingen. De skaper holdninger og preger stort og smått.

Ingen kan overbevise meg om annet enn at langvarig tjeneste hos Regjeringsadvokaten utvikler forvaltningsvennlighet. Da den forrige regjeringsadvokaten ble pensjonist, tilsto han åpent at han var «litt glad i staten», og han synes at staten vinner for få saker. Man bør være på vakt når en advokat blir glad i klienten sin. Og Regjeringsadvokaten har bare én klient.

Det er min påstand at Regjeringsadvokaten har bidratt til at DA med domstolene er blitt som et hvilket som helst annet forvaltningsbyråkrati i staten. Dommerne skiller seg ikke stort fra statstjenestemenn – saksbehandlere.

Det er tradisjon for sterke personligheter fra Regjeringsadvokaten i DAs ledelse. I dag har vi tre sympatiske jurister derfra – styreleder, styremedlem og ►

– Det er i gode tider man utvikler robuste domstoler som skal tåle dårlige tider. Det er i fredstid man må utvikle den tredje statsmakt med uavhengige domstoler og dommere, skriver lagdommer Mats Stensrud. (Foto: colourbox.com)

daglig leder. De har praktisk talt bare erfaring fra det offentlige, og samlet over 60 år hos Regjeringsadvokaten. Bevisst eller ubevisst – gammel kjærlighet rustet ikke.

I kjølvannet av Domstolkommisjonen ble man opptatt av strukturendringer. Professor Henning Jakhelln avga en betenkning i 2001 – om dommers rettigheter og plikter. Justisdepartementet og Dommerforeningen la i hovedsak hans vurderinger til grunn.

DA var ikke fornøyd og bestilte en alternativ vurdering fra Regjeringsadvokaten. Den gikk betydelig lengre i å angripe dommernes uavhengighet. Og DA valgte Regjeringsadvokatens syn. Resultatet ble følgende bestemmelse i arbeidsavtalen med nye dommere og domstolledere:

«Arbeidstakeren må uten erstatning finne seg i de endringer som måtte bli gjort i domstolens forretningskrets og organisering, f.eks. sammenslåing med andre domstoler. Omorganiseringer kan føre til bortfall av lederansvar, administrative oppgaver, endring av tittel og/eller nytt kontorsted.»

Noe slikt var utenkelig i det forrige århundret. Og hva hadde Eidsvollmennene sagt i 1814?

Under den andre verdenskrigen ville tyskerne kvitte seg med eldre, uønskete høyesterettsdommere. Planen var å gjennomføre dette ved å senke aldersgrensen. Men man kom ikke så langt, for Høyesterett fratrådte sine embeter i desember 1940.

Nå er forholdene tilrettelagt for en ny okkupasjonsmakt. Man kan lett kvitte seg med de eldste i Høyesterett ved å legge domstolen til Trondheim. Statsinstitusjoner flyttes hyppig ut i distriktet. Og jeg antar at dommere over 62 velger å bli igjen i Oslogryta.

Det er i gode tider man utvikler robuste domstoler som skal tåle dårlige tider. Det er i fredstid man må utvikle den tredje statsmakt med uavhengige domstoler og dommere.

Du har vel ikke glemt forsøket på statskupp i Tyrkia sommeren 2016? Dagen etter ble 2 745 dommere avsatt. Og i USA presser Trump på domstolene for å få gjennomslag for sine reformer.

Pengevennlig påske

Påskan er hyttetid, men feriedrømmen har fått en stiv pris.

Av Maria Setsaas, forbrukerøkonom i Danske Bank

Påskan nærmer seg, og mange ser frem til å samle familie og venner på hytten med skiturer, påskequiz, blå Swix og appelsin. Men feriedrømmen har etter hvert fått en stiv pris.

Etter mange år med flat prisutvikling, ser vi nå at fjellhyttene stiger i verdi, noe som øker inngangsbilletten. Og om man allerede eier en hytte, er det lett glemme at hytten koster titusenvis av kroner hvert eneste år, noe som gjør at døgnprisen kan sammenlignes med de flotteste feriestedene i utlandet.

Norge er en hyttenasjon, med over 450 000 registrerte hytter. To av fem nordmenn sier de disponerer en hytte, men nå ønsker rekordmange å realisere drømmen selv. Ifølge Prognosesenteret var det 60 000 nordmenn som ønsket å kjøpe en hytte for to år siden. Nå er tallet doblet. I takt med urbaniseringen ser vi at mange ønsker å trekke tilbake til naturen i helgene. Aktiv fritid i fjellheimen er for mange det gode liv. Samtidig har mange opparbeidet seg kapital fra boligprisoppgangene de seneste årene, noe som gjør en fjern hyttedrøm til en oppnåelig realitet. På samme tid ser vi at markedet for fjellhytter frisker til, etter mange år med en flat prisutvikling. Det gjør at døgnprisen begynner å bli skyhøy om hytten brukes lite.

En normal norsk hytte med god standard koster rundt 2900 kroner

per natt om familien bruker hytten 20 netter i året. Da har hyttedrømmen en pris.

Her er regnestykket:

En nybygget norsk folkehytte er typisk 80 kvadratmeter og har en verdi på 2,75 millioner kroner. Med en egenkapital på 500 000, som alternativt kunne vært forrentet i aksjefond, eller på høyrentekonto, blir gjeldsutgiftene på nær 36 000 kroner i året, gitt en effektiv rente på 2,1 prosent og en kapitalskattesats på 24 prosent for 2017. Av andre utgifter følger vedlikehold, strøm- og oppvarming, samt kommunale avgifter og forsikring.

Den reelle døgnprisen er høyere, da nybygde hytter ofte har innlagt bredbånd og ligger nær et alpinanlegg. Sesongkort til de mest populære alpinbakkene i Norge koster ofte fra 16 000 til over 20 000 kroner for en familie på fire. I tillegg kommer brøyting, veiavgifter, samt små og store innkjøp til hytten gjennom året. Da løper pengene raskt.

Gjør hyttedrømmen pengevennlig

Selv om mange ønsker å bruke familiehytten selv for å leve ut påskedrømmen, er det ofte nok av helger hvor hytten står tom gjennom året. Da kan utleie være løsningen. På populære skidestinasjoner kan man enkelt leie ut hytten for over 5000 kroner for en helg. Husk at de tradisjonelle hytteformidlerne, og deletjenester som Airbnb, tar et gebyr for tjenesten, som blant annet skal dekke forsikringer og annet. Det er svært enkelt å leie ut hytten i dag. Enten gjør du det selv på Finn, bruker en hytteformidler, eller Airbnb. Hytteutleie er også skattefritt inntil 10 000 kroner, hvor 85 prosent av overskytende utleiebeløp beskattes

med 24 prosent for 2017. Det kan gjøre hytteregnskapet bedre.

Alternativ tradisjon

Ikke alle drømmer om en påske med snø og Kvikk Lunsj. Er man reiselysten, er det mulig å gjøre et kupp på billige flybilletter til storbyene i påskeferien. Svak kronekurs har gjort enkelte deler av verden betydelig dyrere enn for bare noen få år siden, men ferieturen til London blitt mye billigere i 2017. Nordmenn er glade i påskefjellet, og for mange skal det nok litt til for å bytte ut hyttetid med storbyen med det første. Det er likevel svært populært å bruke påskan til å dra på andre typer ferie. Om en drar nytte av billige flypriser og god valutakurs kan det være mye å spare på å skape nye påsketradisjoner utenfor skisporet.

Kilder: SSB, Eiendom Norge, Danske Bank

Hytte 80m², god standard, med markedsverdi på 2,75 millioner

Renteutgifter* (inkl. 24% rentefradrag)	35910
Forsikring	2400
Vedlikehold	12800
Strøm og oppvarming	3700
Kommunale utgifter	2400
Årlige utgifter	57219
	Døgnpris
20 overnattinger	2861
40 overnattinger	1430
60 overnattinger	954
80 overnattinger	715
100 overnattinger	572

*2,1 prosent nominell rente, 2,25 millioner i lån, eks. egenkapitalavkastning

Kilder: Statistisk Sentralbyrå, Prognosesenteret, Danske Bank og Adresseavisen

Hvordan skriver jeg en god jobbsøknad?

Hva er en god jobbsøknad? Det pragmatiske svaret på dette spørsmålet er «en søknad som gjør at du kommer på intervju». Ingen fasit med andre ord. Samtidig vet vi en del om hva som vekker mottakers interesse. Her kommer noen tips.

Av Inger-Christine Lindstrøm,
karriererådgiver
i Juristforbundet

Start med å lese og analysere utlysningsteksten grundig. Hvordan beskriver de kravene og behovene sine? Du behøver ikke å kunne svare 100% ja på hele ønskelisten for å søke, men sett deg inn i ønsker og behov så godt du kan.

Hva mener du at du kan bidra med som de må få vite om? Tenk spisskompetanse. Ved å beskrive deg selv som «potet» som kan litt om alt og er interessert i det meste blir du lettere utydelig.

Gjør notater og formuler eksempler på hva du kan. Hva går igjen i de oppgavene du løser godt? Hvordan kan du formulere dette inn mot det de ønsker seg av sin nye medarbeider?

Et tips er å spørre noen som kjenner deg godt faglig og personlig, samt tenke gjennom situasjoner du har vært i og oppgaver du har løst på en god måte. På den måten kan du finne og sette ord på viktig og relevant informasjon om deg selv.

De aller fleste mottakere av jobbsøknader ser på og leser CV'en før de leser søknadsbrevet. Dette innebærer at du bør forsikre deg om at CV'en er mer enn en kronologisk oppramsing av arbeidsforholdene dine. Den må også si

noe om hva du kan faglig, vise til noen resultater og beskrive ansvarsområder du har erfaring med. Skriv gjerne et kort sammendrag øverst på CV'en din like under kontaktinformasjonen. Sammen draget kan være informasjon du henter fra søknaden, eller en kort beskrivelse av hva du kan, hvem du er og hva du vil.

Noe av det viktigste med søknadsbrevet er at du skriver noe konkret og positivt om grunnen til at du søker på akkurat denne jobben. I mange søknader kommer gjerne informasjonen om dette helt avslutningsvis, og er litt for generell. Vanskelig? Ja, og viktig for å fange leserens interesse. Bruk derfor litt tid på å tenke deg frem til denne begrunnelsen og din motivasjon. Er det arbeidsoppgavene de beskriver som tiltrekker deg? Er det det at du vet at de er en arbeidsplass som tilbyr god faglig utvikling? Vet du at de er kjent for å ha et godt arbeidsmiljø? Er det samfunnsoppdraget de har du identifiserer deg med?

Her kreves det som oftest at du gjør noen undersøkelser om den aktuelle arbeidsgiveren. Mange venter med å gjøre denne jobben til de skal i intervju. Det er mange fordeler ved å gjøre denne innsatsen allerede når du har bestemt deg for å søke.

Klarer du å finne frem til en person som kan fortelle deg litt mer om arbeidsplassen det som står i utlysningsteksten? Kan du finne informasjon på nettet? LinkedIn kan være veldig nyttig verktøy. Vær forberedt på at mange arbeidsgivere kommer til å se etter deg på LinkedIn og på andre nettsteder også i forbindelse med ansettelsesprosessen.

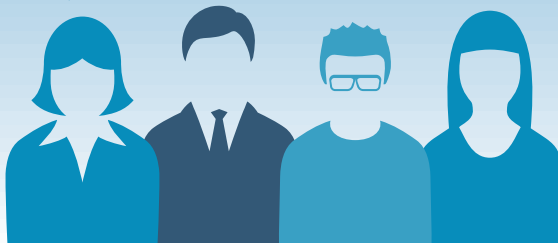
Skal jeg ringe kontaktpersonen i annonsen? Såfremt du vet at du har et godt gjennomtenkt og relevant spørsmål du ønsker svar på kan det være helt riktig. Dersom du ringer må du være forberedt på at det kan føre til en samtale som kan føles som et lite inter-

vju. En gylden mulighet! Kontaktpersonen spør kanskje spørsmål som «hva gjør du på i jobben du har nå da?» Da er det bra om du kan komme med et kort og interessevekkende svar. Du skal definitivt ikke «ringe for å ringe». Referer gjerne til samtalen med personen du snakket med i søknaden om du ringer. Er det mange søker gjør det det lettere for dem å huske deg.

- Skriv en ny søknad for hver jobb du søker.
- Briljer gjerne med en god overskrift. Ofte er det lettere å ta overskriften til slutt.
- Start med en kort beskrivelse av hvorfor du søker på akkurat denne jobben. Vær konkret.
- Svar på kravene/ønskene de har skrevet om i annonsen. Få frem hva du mener du kan bidra med. Bruk gjerne eksempler fra oppgaver du har løst og resultater du har fått.
- De fleste er redde for å skryte. Risikoen for at du er litt for beskjedent er i mange tilfeller større.
- La flere av setningene starte med andre ord enn «Jeg».
- Prøv å skrive i presens. De er mer opptatt av hva du gjør og kan få til fremover, enn hva du har gjort før.
- Skriv gjerne noe om hvordan du jobber og hvordan du er som person/kollega evt. som leder om det er en lederjobb du søker.
- Sjekk at CV'en fremhever det samme som søknaden. CV skal svært sjeldent være på mer enn to sider. Behøver du å fortelle mer anbefales vedlegg.
- Søknaden bør ikke være på mer enn en side, og naturligvis helt fri for skrivefeil.
- Lagre gjerne både cv og søknad i pdf format.
- Eksempler på søknader: <https://www.uio.no/studier/karriere/jobbsoking/cv-soknad/eksempler-cv-soknad.html>

Jobbmarkedet

– for hele jus-Norge

Du finner også Jobbmarkedet med stillingsutlysninger:

- Juristforbundet.no. Annonserne publiseres fortløpende.
- Juristforbundets nyhetsbrev ca. hver 14. dag.
- Juristkontakt.no. Annonserne publiseres fortløpende.

Her bestiller du stillingsannonsen

Annonsejef Per-Olav Leth | 07 Media – 07.no
E-post: perolav@07.no | Tlf: +47 918 16 012

Jobbmarkedet

– for hele jus-Norge

Når du annonserer i
Juristkontakt blir din
annonse sett av over

21 000
medlemmer

Ring: 918 16 012
eller e-post:
perolav@07.no

Arbeidstilsynet

Jurist i tilsynsavdeling Hedmark – Arbeidstilsynet Indre Østland

Spennende utfordringer, saksbehandling, tilsyn, veiledning,
samarbeid og opplæring. Miljø med høy faglig kompetanse.

Kontaktpersoner

Regiondirektør Kjell Haugen – tlf 992 51 922

Fung.tilsynsleder Pål O Johansen – tlf 906 54 835

Søknadsfrist: 5. mai 2017

Fullstendig utlysning: www.arbeidstilsynet.no

NORGES HØYESTERETT

Høyesterett er landets øverste domstol og har som hovedoppgave å arbeide for rettsavklaring og rettsutvikling. Høyesterett blir ledet av justitiarius. I tillegg har domstolen 19 dommerembeter og et embete som direktør. Domstolen har videre en assisterende direktør, en juridisk utredningsenhet på 25 stillinger inkludert utredningsleder og nestledere og 22 stillinger innen administrasjon og saksbehandling. Det juridiske og administrative støtteapparatet i Høyesterett ledes av direktøren. Høyesterett holder til i Høyesteretts Hus i Oslo.

DIREKTØR I NORGES HØYESTERETT

Embetet som direktør i Høyesterett er ledig fra 1. september 2017.

Direktøren leder Høyesteretts juridiske og administrative støtteapparat, med ansvar for bl.a. økonomi- forvaltning og personalforvaltning og enkelte sider av saksbehandlingen. Direktøren har videre et ansvar for organisasjonsutvikling og organisering av saksavviklingen generelt. Høyesterett har en utstrakt internasjonal virksomhet, og direktøren er sentral i dette arbeidet. Høyesterett har for tiden flere digitaliseringsprosjekter, blant annet innføring av nytt saksbehandlingssystem og utvikling av digitale arbeidsformer. Direktøren har også ansvar for sikkerhetsarbeidet i Høyesterett.

Direktørens arbeidsoppgaver er krevende og varierte. Foruten svært gode juridiske kvalifikasjoner, krever stillingen svært gode lederegenskaper, administrative evner og samarbeidsevner. Høyesteretts-justitiarius er direktørens nærmeste overordnede, og det er på alle områder et tett og nært samarbeid mellom justitiarius og direktøren.

Søkere må ha god gjennomføringsevne og stor evne til å engasjere og motivere medarbeidere, ha en utpreget serviceinnstilling og ha god kjennskap til domstolene og offentlig forvaltning, god muntlig og skriftlig fremstillingsevne, gode engelskkunnskaper og stor arbeidskapasitet og arbeidsglede. Erfaring fra arbeid i domstolene vil være en fordel. Norsk statsborgerskap er en forutsetning for å kunne tilsettes i stillingen. Det er videre en forutsetning at vedkommende vil kunne bli klarert for nivå Strengt Hemmelig.

For nærmere informasjon om stillingen, ta kontakt med *justitiarius Toril Marie Øie*, dommer *Magnus Matningsdal* eller direktør *Gunnar Bergby*, alle i telefon 22 03 59 00.

Lønn etter avtale og innenfor Statens lederlønnssystem.

Søknadsfristen er **tirsdag 18. april 2017**.

Søknaden sendes elektronisk via www.jobbnorge.

Det er et personalpolitisk mål at arbeidsstaben skal gjenspeile befolkningssammensetningen generelt – også når det gjelder kjønn og kulturelt mangfold. Etter søknadsfristens utløp vil det bli utarbeidet offentlig søkerliste. Det gjøres oppmerksom på at opplysninger om søkeren kan bli offentliggjort, selv om man har bedt om ikke å bli ført opp på offentlig søkerliste. Søkeren vil i tilfelle få varsel før offentliggjøring.

Landsorganisasjonen i Norge**ADVOKAT BERGEN – JURIDISK AVDELING**

LO er den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge, og har 913.000 medlemmer fordelt på 25 forbund. LOs administrasjon holder til i Oslo Kongressenter Folkets Hus på Youngstorget i Oslo. I tillegg har vi distriktskontorer i alle fylker. Til sammen er vi ca. 265 ansatte som har et hyggelig og til tider hektisk miljø på arbeidsplassen. LO er en LA-bedrift. Vi ønsker et mangfoldig arbeidsmiljø og oppfordrer alle kvalifiserte til å søke, uavhengig av kjønn, etnisk bakgrunn, religion, nedsatt funksjonsevne, alder og seksuell orientering.

Det er ledig stilling som advokat ved LOs juridiske regionskontor i Bergen. Stillingen er underlagt LOs juridiske avdeling med hovedkontor i Oslo. LOs juridiske avdeling har regionskontorer i Trondheim med tre advokater, og Stavanger og Bergen som begge har en advokatstilling.

Arbeidsoppgaver

- Arbeidet som LOs advokat i Bergen er selvstendig, krevende og interessant. Arbeidet består i hovedsak av prosedyre og rådgivning til LOs forbund og medlemmer og krever bred kompetanse i individuell arbeidsrett. Kunnskap om yrkesskadeforsikring, pensjon og EØS rett er en fordel. Det må påregnes noe reisevirksomhet og utredningsarbeid.

Kvalifikasjoner

- Advokatbevilling og bred kunnskap om individuell arbeidsrett
- Erfaring som dommerfullmektig vektlegges
- Kompetanse innenfor yrkesskade- og pensjon er en fordel

Utdanningsretning

- Juridiske fag

Utdanningsnivå

- Høyskole / Universitet

Vi tilbyr

- LO tilbyr sine advokater gode lønns- og arbeidsvilkår samt attraktive velferdsordninger.

Kontakt

- Atle Sønsteli Johansen, avdelingsleder juridisk avdeling (+47) 917 05 439.
- Merete Voje Lie, nestleder personal- og utviklingsavdelingen (+47) 958 15 160.

Søknadsfrist: 12.05.2017Søknad sendes via www.lo.no

Neste
utgave av
Juristkontakt
kommer
18. mai.

**Annonsefrist
5. mai**

Ring: 918 16 012
eller e-post:
perolav@07.no

Når du annonserer i Juristkontakt blir din annonse sett av over

21 000 medlemmer

Ring: 918 16 012 eller e-post: perolav@07.no

Nytt om navn

Ansettelser og utnevnelser

Aamodt, Hanne Gade,

advokatfullmektig, Sykehusinnkjøp
HF Div Sør-Øst Reg Tjen Drammen

Alexandersen, Nicolay Bergli,

advokat, Aurlien Vordahl & Co
Advokatfirma AS

Arsky-Andersen, Jorunn,

seniorrådgiver, Utlendingsnemnda
(UNE)

Baadshaug, Martin Seglen, advokat,

Advokatfirmaet Halvorsen & Co AS

Berg, Sigurd Kolbjørn, seniorrådgiver,

Fylkesmannen i Hordaland

Bergem, Kjetil Mogård, advokat,

Deloitte Advokatfirma AS

Broen, Benedicte Fosaas, rådgiver,

Fylkesmannen i Vestfold

Coll, Inger A.E., høgskolelektor,

PolitiHøgskolen

Dolve, Jarran, advokat/partner,

Advokatfirmaet NORDIA DA

Eide, Lisbeth, advokat, Advokatfirmaet

Hammervoll Pind DA

Eriksrud, Ellen Marie, advokat,

Advokatfirmaet Hjort DA

Foss, May Linn Aurstad,

seniorrådgiver, Sivilombudsmannen

Gabrielsen, Beate, first secretary,

Den Norske Ambassaden i Canberra

Hallgren, Siv, advokat, Advokatfirmaet

Elden da

Hals, Kristine, dommerfullmektig,

Eiker og Kongsberg tingrett

Halum, Helene Hem, advokat,

Advokatfirmaet Selmer DA

Hansen, Kristin Alseth, seksjonsleder,

Sykehuset Telemark HF

Hardeland, Torunn Margrethe,

advokat, NHO

Heggestad, Silje Flugheim, advokat,

Advokatfirmaet Tollefsen AS

Heltne, Julianne, advokatfullmektig,

Arntzen de Besche Advokatfirma
AS

Hopsø, Ingrid Therese, advokat, Bing

Hodneland advokatselskap da

Horstad, Stig, senioradvokat,

Advokatfirmaet Steenstrup
Stordrange DA

Johannessen, Liv Gøril,

fagkoordinator/rådgiver, NAV
Arbeid og ytelser Karmøy

Johnsen, Siw Skogstad, jurist,

Universitetssykehuset Nord-Norge
(UNN)

Kang, Ranjit Singh, advokatfullmektig,
AR Advokatfirma AS

Kollerøy, Eirik, advokat, Aurlien Vordahl
& Co Advokatfirma AS

Laache-Sæther, Henriette, juridisk

assistent, Advokatfirma Lunde
Robertsen AS

Lier, Jane Kongtorp, advokat,

Advokatfirmaet Nicolaisen & Co
ANS

Lindset, Ada, universitetslektor,

Universitetet i Tromsø – Norges
Arktiske Universitet – Det juridiske
fakultet

Meldahl, Håkon Stalheim, advokat,

Statoil ASA

Nytrø, Stine, advokatfullmektig,

Advokatconsult

Pedersen, Bjørg Irene Kjærnsbekk,

innkjøpsrådgiver, Moss kommune

Rosenqvist, Nadja, advokat,

Utdanningsforbundet

Rostad, Hilde Rannem, direktør finans

og forsikring, Lindorff AS

Røksund, Håvard, førstekonsulent,

Nærings- og fiskeridepartementet

Salvesen, Celine Charlotte,

advokatfullmektig, Advokatfirmaet
Haavind AS

Sandall, Kristine, advokatfullmektig,

Advokat Inge M. Evja AS

Schreiner, Alette, førstekonsulent,

Klagenemnda for offentlige
anskaffelser – KOFA

Skullerud, Åste Marie B.,

avdelingsdirektør, Kommunal- og
moderniseringsdepartementet
(KMD)

Solheim, Henning, advokat,

Advokatfirmaet Hjort DA

Stensrud, Tone Marit, rådgiver, Ås

kommune

Stigum, Anne-Sofie,

advokatfullmektig, Advokatfirmaet
Glittertind AS

Strand, Simen Blaker, partner,

Advokatfirmaet Grette DA

Strand, Tormod Bergem,

dommerfullmektig, Alstahaug
tingrett

Thaqi, Blerande, advokat, HELP

Forsikring AS

Thygesen, Pål, rådgiver,

Kunnskapsdepartementet

Tolo, Bente Valland, skattejurist, Skatt

Vest – Norheimsund

Vinjevoll, Oda Ørmen, advokat,

Advocator Advokatfirma AS

Wang, Ida Kristine, advokat, Sporveien
Oslo AS

Wiencke, Johanne, rådgiver/jurist,
Husleietvistutvalget

Wiig, Christine, advokat, Forsvarsbygg
– Futura Advokatene i Forsvarsbygg

Nye medlemmer i Juristforbundet

Bergsholm, Silje Haugerstuen,

politifullmektig, Oslo politidistrikt
– Felles Kriminalseksjon

Karterud, Oda, politiadvokat, Oslo

politidistrikt – Manglerud

Norheim, Morten Halvorsen, advokat,

Sandnes kommune
– Kommuneadvokaten

Saeed, Nisa, rettshjelper, Spekter

Rettshjelp da

Sæle, Inger-Lise Oen Hellesund,

rettshjelper, Inger-Lise Oen
Hellesund Sæle

Urbye, Espen

Nye studentmedlemmer i Juristforbundet

Al-Kfaf, Ammar, Høgskolen i Buskerud
og Vestfold

Barlien, Gøril Bruvoll, Universitetet
i Bergen

Børresen, Louisa, Universitetet i Oslo

Halnes, Yasmin, Universitetet i Oslo

Helgesen, Christina, Universitetet
i Oslo

Hønes, Sigurd Svendsen,
Universitetet i Oslo

Iden, Marie Louise Urdal, Universitetet
i Bergen

Irgens, Håvard, Universitetet i Agder

Overgård, Elise, Universitetet i Tromsø
– Norges Arktiske Universitet

Paramalingam, Rita, Universitetet
i Oslo

Samuelson, Sander André,

Universitetet i Tromsø – Norges
Arktiske Universitet

Skorstad, Siv Kathrine, Universitetet
i Oslo

Sætnøe, Håkon Peder Bohne,
Universitetet i Oslo

Thavendren, Disanthi, Universitetet
i Oslo

Wilhelmsen, Benedicte, Universitetet
i Oslo

Østergård, Kristine, Universitetet
i Tromsø – Norges Arktiske
Universitet

JURIST
FORBUNDET

Foto: Sindre Sævi

Hovedstyret

President

Curt A. Lier
cl@juristforbundet.no

Visepresident

Susanne Eliassen
susanne.eliasen@hel.oslo.kommune.no

Styremedlemmer valgt av representantskapet

Marta Trzcinska
martatr@hotmai.com

Frank Grønås
frank.gronas@trondheim.kommune.no

Karoline Dystebakken (møtende varamedlem)
karoline.dystebakken@arbeidstilsynet.no

Styremedlemmer valgt av seksjonene

Jørn Henry Hammer (Juristforbundet – Privat)
jorn.hammer@gjensidige.no

Sverre J. W. Bromander (Juristforbundet – Stat)
sverre.bromander@politiet.no

Lars Marius Heggberget (Juristforbundet – Kommune)
lars-marius.heggberget@kao.oslo.kommune.no

Lars Sørensen (Juristforbundet – Student)
lars@stamsund.org

Ingjerd Thune (Juristforbundet – Dommerforeningen)
ingjerd.thune@domstol.no

Ansattes representant (observatør)

Annette Narverud
ann@juristforbundet.no

Generalsekretær

Magne Skram Hegerberg
msh@juristforbundet.no

Medlemsguide

Ny stilling eller adresse?

www.juristforbundet.no (Min side)
medlem@juristforbundet.no | sentralbord: 40 00 24 25

Forsikring – medlemstilbud

Juristforbundet Forsikring
Nettportal: www.juristforbundet.no/forsikring
Telefon: 23 11 33 11 | e-post: forsikring@juristforbundet.no

Bank – medlemstilbud

Danske Bank
Nettportal: www.danskebank.no/juristforbundet
Telefon: 05550 | e-post: 05550@danskebank.no

Juristforbundets advokatkontor

advokat@juristforbundet.no
www.juristforbundet.no/advokatkontoret
Sentralbord: 40 00 24 25

Lønnsstatistikk/lønnskalkulator

www.juristforbundet.no/lonnskalkulator

Juristkontakt

www.juristkontakt.no
Redaksjonen:
omg@juristkontakt.no | mobil 482 48 352
Annonser:
perolav@07.no | mobil 918 16 012

Jobbmarkedet

www.juristkontakt.no/stillinger

Juristenes Utdanningsenter

www.jus.no | sentralbord: 40 00 26 62

JURIST
FORBUNDET

Rettssikkerhet

Foto: iStock.com/NeroDesign

Hvem fortjener Rettssikkerhetsprisen 2017?

Rettssikkerhetsprisens formål er å rette fokus mot rettssikkerhet for alle og i alle deler av samfunnet. Den skal vise at rettssikkerhet kontinuerlig må underbygges og utvikles som en forutsetning for rettsstaten og demokratiet.

Rettssikkerhetsprisen skal tildeles én eller flere personer, en institusjon eller en organisasjon som i løpet av foregående år eller over lenger tid har utmerket seg i sitt arbeid eller virke ved å:

- Styrke rettssikkerhet og likhet for loven innenfor sitt virkeområde.
- Arbeide for rettsstatlige prinsipper, ytringsfrihet, likeverd, menneskerettigheter og trygghet for personlige krenkelser.
- Bidra til økt forståelse for og innsikt i lov- og regelverket.
- Bidra til mer effektiv saksbehandling og sikrere beslutninger gjennom utnyttelse av juridisk kompetanse.

Prisen er et stipend på kr 75 000,-. Den deles ut på Rettssikkerhetskonferansen 17. oktober 2017.

Juryen for Rettssikkerhetsprisen består av:

- **Sven Ole Fagernæs**, tidl. regjeringsadvokat og sysselmann på Svalbard.
- **Siv Hallgren**, advokat/partner i Advokatfirmaet Elden DA.
- **Guri Hjeltnes**, dr. philos., direktør ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, professor II ved Handelshøyskolen BI.
- **Anine Kierulf**, ph.d., forsker ved Senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo.
- **Knut Storberget**, advokat, stortingsrepresentant, tidl. justisminister.

Forslag til kandidater sendes Juristforbundet, att: Jan Lindgren på e-post jl@juristforbundet.no, alternativt Kristian Augusts gate 9, 0164 Oslo.

Forslagene må inneholde kandidatens navn, kontaktinformasjon og en skriftlig begrunnelse.

Øvrige kriterier og mer informasjon på www.juristforbundet.no. Frist for nominering er **7. mai 2017**.

Juristforbundet

Norges Juristforbund